

VENTSPILS NOVADNIEKS

2018. gada 11. SEPTEMBRIS

VENTSPILS NOVADA DOMES INFORMATĪVAIS BEZMAKSAS IZDEVUMS

NR. 9 (101)

Ugālē realizēts energoefektivitātes projekts

Ventspils novada pašvaldības kapitālsabiedrība SIA "VNK serviss" Ugālē, Skolas ielā 5, īstenojusi energoefektivitātes projektu, veicot 18 dzīvokļu mājas renovāciju.

10 dzīvokļi pieder Ventspils novada pašvaldībai, pārējie – fiziskām personām. Mājas iedzīvotāju sapulcē dzīvokļu īpašnieki piekrita ēkas renovācijai, tas bija viņu brīvprātīgs lēmums, jo ugālnieki vēlējas dzīvot mūsdienīgos apstākļos.

SIA "VNK serviss" izmantoja SIA "Ekodoma" izstrādāto energoauditu (energoauditors ir Ugāles vidusskolas absolvents Gatis Žogla) un SIA "Balts un melns" projektu. Renovāciju Edvīna Rodzika vadībā veica SIA "Erteks" darbinieki.

Būvdarbi notika trīs mēnešus. Renovācijas laikā nomainīts ēkas jumta segums, siltināti bēniņi un pagraba pārsegums. Vecie logi nomainīti pret energoefektīviem trīs stiklu pakašu logiem, renovējot arī starplogu blokus. Pagrabā, lai telpas varētu vēdināt, iebūvēti atveramie logi. Ēka siltināta ar 150 mm minerālvates plāksnēm, tādējādi vismaz divas reizes samazinot siltuma zudumus caur celtnes sienām. Veikta mājas cokola hid-

Ugālē, Skolas ielā 5, SIA "VNK serviss" nosiltinājusi 18 dzīvokļu māju.
ALEKSANDRA HMEĻŅIČKA FOTO

roizolācija un siltināšana, lietus ūdens novadjoslas atjaunošana. Ieliktas jaunas ārdurvis un pagraba durvis, uzstādīta zibensnovadīšanas sistēma. Renovācijas gaitā izremontēti balkoni, nomainīti

dekoratīvie vairogi. Katrā dzīvoklī, lai uzlabotu gaisa apmaiņu, uzstādīti vārsti ar iebūvētu termostatu. Liels darbs ieguldīts apkures sistēmas sakārtošanā. Radiatoriem tagad ir termoregulatori, apkures stāvvidiem – plūsmas un spiediena regulatori. Radiatorus izskaloja, tiem izbūvēja jaunus pievadus un apvedcaurules. Uzsākot apkures sezonu, sistēmu vēlreiz pārbaudīs. Siltuma patēriņš

pirms renovācijas bija 136 kwh/m², plānots, ka tas varētu samazināties līdz 60, 70 kwh/m², turklāt būtiski nemainoties siltuma patērēšanas paradumiem.

NOBEIGUMS 2. lpp.

Tārgalē atklāta pirmsskolas grupu jaunā ēka

Tārgalē nekad, arī padomju laikos, nav bijis pirmsskolas izglītības iestādes, mazie pagasta iedzīvotāji izmantoja skolas telpas, bet tās bija par mazu, lai justos ērti.

Tieši tādēļ bērnu vecāki un pedagogi pirms diviem gadiem rudenī vērsās pie pašvaldības, lūdzot atrast piemērotu risinājumu, un jau pēc mēneša, kā atceras Tārgales pamatskolas direktore Ilze Judzika, pašvaldības delegācija devās uz Babīti, lai apskatītu tur uzstādīto moduļu tipa ēku, pielāgotu bērnu atpūtai un izglītošanai. Pavisam drīz tika pieņemts lēmums arī Ventspils novadā novietot moduļtipa celtni, lai tajā varētu uzturēties pirmsskolas grupu bērni. Būvniecība bija uzticēta SIA "Inos", būvuzraudzība – SIA "Venteg" darbiniekiem. Objekta izmaksas ir 787 086,85 eiro. To atklāja 3. septembrī, svīnīgajā pasākumā piedalījās arī Pepija, kura uzmundrināja bērnus un pēc tam

aicināja apskatīt jaunās mājas. Pirmsskolas grupas tiešām ir meiteņu un zēnu otrās mājas, jo šeit viņi pavada gana daudz laika un ne tikai atpūšas, socializējoties ar sava vecuma vienaudžiem, bet arī apgūst dažādas zināšanas. Skolotāja Laila Bože atzina, ka ir prieks strādāt jaunajās telpās, arī audzēkņi tajās jūtas ērti. Tārgalniecības Agneses Pirjajevs jaunākajai meitiņai Elizabetei ir trīs gadi, un māmiņa ir gandarīta, ka tagad Elizabete kopā ar citiem bērniem var uzturēties jaunajā *dārziņā*, kur strādā prasmīgas pedagoges. Izstaigājot jaunās telpas, var pārliecināties, ka tās ir plašas un gaišas, katrs audzēkņis ir atradis savu mīļāko stūrīti, kur rotaļāties vai pačalot ar draugiem. Pamatskolas pirmsskolas grupas izmanto ne tikai vietējie, bet arī citu pagastu iedzīvotāji un pat ventspilnieki. Pieprasījums ir liels, tagad *dārziņā* ir 69 audzēkņi, bet oktobrī bērnu skaits grupās būs vēl lielāks.

Marlena Zvaigzne

Skolotāja Laila Bože māca piecgadīgos bērnus.

MARLENAS ZVAIGZNES FOTO

NO DOMES SĒDES

Augusta domes sēdē

● Ventspils novada pašvaldībā tika saņemts Ventspils novada bērnu nama "Stikli" direktora Gunta Lučina iesniegums ar lūgumu atbrīvot viņu no darba veselības stāvokļa dēļ. Deputāti atbalstīja lūgumu, atbrīvojot bērnu nama "Stikli" direktoru no amata, un iecēla Arvi Anderšmitu par bērnu nama "Stikli" direktoru no 2018. gada 8. septembra.

● Dome apstiprināja šādus novada pašvaldības kapliču telpu iznomāšanas izcenojumus:

Kapličas noma diennaktī	Faktiskais izcenojums, eiro/diennaktī (bez PVN)	Piemērojamais izcenojums, eiro/diennaktī (bez PVN)	Piezīmes
Ugāles pagasts, Krauju kapi	13,97	6,98	
Piltenes pilsēta, Piltenes kapi	13,97	6,98	
Vārves pagasts, Ventavas ciema Miera kapi	13,97	6,98*	* kapličas noma līdz 24h (nav saldētavas)
Kapličas noma ceremonijai	Piemērojamais izcenojums, eiro/stundā (bez PVN)		Piezīmes
Ugāles pagasts, Krauju kapi	10,72		
Piltenes pilsēta, Piltenes kapi	10,72		
Vārves pagasts, Ventavas ciema Miera kapi	10,72		
Piederīgajiem, kuri organizē bēres bērnam (līdz 18 gadu vecumam), tiek piemērota 100% atlaide kapličas noma diennaktī un kapličas noma ceremonijas organizēšanai.			
No maksas par kapličas izmantošanu tiek atbrīvota Ventspils novada dome, ja tā veic personu apbedīšanu par pašvaldības budžeta līdzekļiem.			

● Aprēķinot maksu par kapličas sniegtajiem pakalpojumiem, tiek piemērots piemērojamais tarifs; aprēķināto maksājumu starpību, kas veidojas starp faktisko tarifu un piemērojamo tarifu, kompensē Ventspils novada pašvaldība no pašvaldības pamata budžeta.

● Izcenojumi ir spēkā no 2018. gada 1. septembra, un pakalpojumu sniegšana ir veicama tikai pēc šo pakalpojumu apmaksas. Ieņēmumi no maksas pakalpojumiem tiks ieskaitīti pašvaldības pamatbudžeta kontā un novirzīti kapliču un kapsētu teritoriju uzturēšanai un labiekārtošanai.

● Apstiprināja skolēnu ēdināšanas izmaksas no 1. septembra Ugāles vidusskolā. 1.–4. klasē 1,91 eiro, t. sk. PVN (vienam skolēnam dienā), 5.–12. klasē 2,06 eiro, t. sk. PVN (vienam skolēnam dienā).

● No 2018. gada 1. septembra nodeva dzīvojamās mājas Ventas ielā 8, Ventavā, Vārves pagastā, pārvaldīšanas tiesības biedrībai "Ventas 8", reģistrā-

● Dome atļāva Aigaram Matisonam veikt papildu darbu un savienot valsts amatpersonas amatu ar citu amatu pašvaldībā – Ventspils novada pašvaldības domes deputāta amatu ar Ventspils novada pašvaldības Piltenes stadiona pārvaldnieka amatu.

● Deputāti apstiprināja saistošo noteikumu grozījumus par Ventspils novada pašvaldības pabalstiem (skatīt 4. lpp.) un pašvaldības 2018. gada konsolidēto budžetu (skatīt 4. lpp.).

cijas Nr. 40008278976.

● Dome nolēma komandēt domes priekšsēdētāju vizītē uz Azerbaidžānu, jo novada pašvaldībā saņemta Latvijas Pašvaldību savienības vēstule, kurā sniegta informācija, ka laikā no 15. līdz 20. oktobrim notiks Azerbaidžānas un Latvijas pašvaldību vadītāju tikšanās Azerbaidžānas galvaspilsētā Baku un delegācijas sastāvā ir iekļauts Ventspils novada domes priekšsēdētājs Aivars Mucenijs.

● Vēl lēma par dzīvokļu īpašumu atsavināšanu Užavas, Ugāles, Tārgales, Ances pagastā un Piltenes pilsētā, kā arī par zemes vienības iegūšanu Latvijas Republikas nepilsoņa īpašumā Tārgales pagastā un par dzīvokļu īpašumu piekrietošā zemesgabala domājamās daļas nodošanu īpašumā bez atlīdzības Vārves pagastā.

Detalizēta informācija www.ventspilsnovads.lv.
Publicēšanai sagatavojis **Dainis Veidemanis**

Iesakiet personas novada pašvaldības apbalvojumiem!

Astoto gadu ir spēkā Ventspils novada domes apstiprinātais nolikums "Par Ventspils novada pašvaldības apbalvojumiem", kas paredz apbalvojumu – pateicības raksta, atzinības raksta un goda raksta – piešķiršanu Ventspils novada fiziskām un juridiskām personām vai arī personu grupām un kolektīviem par ieguldījumu Ventspils novada attīstībā un atpazīstamības veicināšanā.

NOLIKUMS PAREDZ, KA:

● jebkurš Ventspils novada iedzīvotājs vai Ventspils novada pašvaldības darbinieks ir tiesīgs ieteikt apbalvošanai ar novada pašvaldības pateicības rakstu;

● ierosinājumus apbalvošanai ar novada pašvaldības atzinības rakstu tiesīgi iesniegt novada domes deputāti, pašvaldības izpilddirektors, pašvaldības iestāžu un struktūrvienību vadītāji un fizisku personu grupa (ne mazāk kā piecas personas);

● ierosinājumus apbalvošanai ar novada pašvaldības goda rakstu ir tiesīgi iesniegt novada domes deputāti, izpilddirektors, pārvalžu vadītāji un fizisku personu grupa (ne mazāk kā piecas personas).

Iesniedzot ziņas par apbalvojamo, jānorāda personas vārds, uzvārds, personas kods, dzīvesvieta, darbavieta vai nodarbošanās, juridiskajām personām – nosaukums, vadītājs – un apbalvojuma piešķiršanas pamatojums (vispusīgs nopelnu apraksts, par kuriem ierosina apbalvot). Pieteikumi līdz 1. oktobrim jāsniedz pagastu pārvaldēs vai Ventspils novada pašvaldībā Ventspilī, Skolas ielā 4. Apbalvojumu svinīga pasniegšana paredzēta valsts svētku pasākumā 18. novembrī Tārgales pamatskolā.

Marlena Zvaigzne

Ugālē realizēts energoefektivitātes projekts

NOBEIGUMS. SĀKUMS 1. lpp.

Projekta izmaksas ir 250 000 eiro, izmantots finanšu aģentūras "Altum" piešķirtais 110 719, 27 eiro grants, savukārt "Swedbank" šādu summu izsniedza kā kredītu, "VNK servisam" tas jāsedz 15 gadu laikā. Kā norādīja energoefektivitātes projekta vadītājs Ivs Igors Pēcis, "Swedbank" bija vienīgā banka, kura piekrita sadarboties ar kapitālsabiedrību un kredītēt mājas renovāciju. Ventspils novada pašvaldības dotācija projekta īstenošanā ir 12 000 eiro.

Projektēšana un energoaudita sagatavošana tika finansēta no mājas iedzīvotāju uzkrātajiem līdzekļiem, un 15 000 eiro bija būtisks ieguldījums projekta īstenošanā. Mājas iedzīvotāja Anita Skorodjonoka uzteica celtnieku komandu par operatīvo un koordinēto darbību: "Mēs, iedzīvotāji, ļoti priecājāmies, ka darbi ātri iet uz priekšu. Jutam līdzīgu būvbrīģades viriem, kad viņi strādāja lielā karstumā, bet celtnieki lieliski tika ar visu galā, un tagad mums gribas būt savās mājās. Mēs vienmēr esam rūpējušies par savu dzīvojamo ēku, veicām kosmētisko remontu, bet ārpusē plaisāja paneļi, savu laiku bija nokalpojusi jumts."

Par siltināto māju, kurā nodzīvoti 40 gadi, priecājas arī Anita Skorodjonoka (pa kreisi) un Velga Bumbule.

MARLENAS ZVAIGZNES FOTO

Jā, iedzīvotājiem būs jāmaksā kredīts, tomēr viņi apzinās, ka tiks izrakstīti mazāki siltuma rēķini. Ugālniece Leontīne Sproģe teic, ka daudzus gadus saņēmusi lielus rēķinus, bet siltums radiatoros turējies minimāls, tādēļ viņa piekritusi energoefektivitātes projektam. Nu vairāk nekā 40 gadus vecā māja atdzimusi kā fēnikss no pelniem. Par to prieks arī pensionētajai skolotājai Velgai Bumbulei, kura bija pirmā Skolas ielas 5. daudzdzīvokļu nama iedzīvotāja: "Es vēl tagad

atceros, kā mēs pirmajos gados salām, kā mukām no istabām uz virtuvi, lai vismaz tur sasildītos."

Ventspils novada domes priekšsēdētājs Aivars Mucenijs atzina, ka SIA "VNK serviss" pārstāvji ir veikuši lielu darbu, lai ēku Skolas ielā 5 padarītu arī vizuāli pievilcīgāku. Viņš uzteica iedzīvotājus, kuri saprata, ka darbi ir jādara tagad, jo pēc pāris gadiem izmaksas būtu vēl lielākas: "Katrs dzīvokļa īpašnieks ir pacēlis latīņu augstāk, jo tagad viņa īpašumam

ir lielāka vērtība, nekā tā bija pirms renovācijas."

Finanšu aģentūras "Altum" Energoefektivitātes programmu departamenta vadītāja vietniece Dina Kaupere norādīja, ka Latvijā ir ap 20 000 daudzdzīvokļu māju, bet renovētas ir nepilns tūkstošs, tādēļ ugālniekiem ir ekskluzīva iespēja dzīvot sakārtotā ēkā: "Protams, tas ir milzīgs iedzīvotāju nopelns, jo jūs esat uzņēmīgi un piekritāt projekta ieviešanai. Ja kaut kas ir skaists un renovēts, tad ap to

veidojas vēl vairāk skaistuma. Turklāt jūs, būdami pirmie, motivēsiet arī citus padomāt par līdzīgu projektu īstenošanu. Jūs bijāt pionieri, bet kādam šis darbs ir jāuzņemas."

SIA "VNK serviss" valdes priekšsēdētājs Juris Bērziņš aicina arī citus novada daudzdzīvokļu māju īpašniekus un biedrības padomāt par energoefektivitātes projektu īstenošanu – pašvaldības kapitālsabiedrība ir gatava arī turpmāk veikt šādus pasūtījumus, jo mūsdienās cilvēkiem ir jādzīvo labos apstākļos. Minot praktiskos ieguvumus, Juris Bērziņš akcentēja, ka renovētā ēkā samazinās siltuma zudumi. Uzņēmuma valdes priekšsēdētājs atgādina, ka SIA "VNK serviss" speciālisti ir gatavi visām daudzdzīvokļu mājām, kurās par pārvaldnieku izvēlējušās šo uzņēmumu, izstrādāt mājas siltināšanas tehnisko projektu, veikt iepirkuma procedūru, noformēt dokumentus finanšu aģentūrā "Altum" Eiropas Savienības finansējuma saņemšanai, kā arī noslēgt līgumu ar banku: "Mums nepieciešama tikai mājas dzīvokļu īpašnieku griba un lēmums uzsākt siltināšanas darbus. Esam ieplānojuši Ugālē īstenot vēl vienu energoefektivitātes projektu."

Marlena Zvaigzne

INTERVIJA

Daces galvenais darba instruments ir sarunas

Sociālā pedagoģe Dace Ābele strādā Tārgales pamatskolā un Piltenes vidusskolā. Skolotāju konferencē par ieguldījumu un sasniegumiem atbalsta pasākumu nodrošināšanā izglītojamajiem viņa ieguva "Gada skolotāja" nosaukumu. Šim apbalvojumam Daci izvirzīja Tārgales pamatskolas kolektīvs. Viņa ne tikai profesionāli veic darba pienākumus, bet arī sniedz sirds siltumu 13 bērniem, kas viņas ģimenē ienākuši katrs savā veidā.

– Tagad esi sociālā pedagoģe Ventspils novadā, bet kur pati esi mācījusies?

– Ventspils 5. vidusskolā. Pēc tam iestājos Ļeņingradas Kultūras institūtā, jo es jau strādāju ekskursiju birojā, bet institūtā varēja apgūt gida specialitāti. Pabeidzu divus kursus, bet, kad Latvija kļuva brīva, vairs nebija iespēju studēt šajā augstskolā. Atceroties savu bērniību, jāpiemin aktīvais oktobrēnu, pionieru un komjauniešu darbs. Bērnu brīvais laiks organizēts, viņu gaitas tika uzraudzītas. Protams, arī tolaik bija uzvedības problēmas, bet tās ātri tika pamanītas, novērstas un atrisinātas. Jā, bija uzskatu diktatūra, lai gan man tā netraucēja, jo notika interesanti pasākumi. Vidusskolu beidzu 1987. gadā, kad gaisā virmoja brīvības vēsmas. Piemēram, starpbrīžos skanēja mūzika un visi skolēni dejoja.

– Vai meitenes gados domāji par to, ka tev būs liela ģimene?

– Godīgi sakot, jā! Man vienmēr ir patikuši bērni. Esmu pieskaatījusi kaimiņu bērnus un jaunākos skolas biedrus. Atceros, ka mūsu mājā dzīvoja ģimene, kurā tēvs un māte bieži lietoja alkoholu, un es, būdama 6. klases audzēkne, pieskaatīju viņu četrgadīgo puisīti – mazgāju un paēdināju, darīju visu, ko vajadzēja.

– Kā iepazīnīsi ar savu vīru?

– Ceļojumā. Būdama gide, toreiz vedu grupu uz Sociēm. Sagādījās tā, ka vairākas reizes organizēju ekskursijas cilvēkiem, kuru vidū bija arī Dainis. Tā ciešāk satuvinājāmies Armēnijā. Jaunībā biju jauna, smuka, gaišmataina, tādēļ dienviņdos viena pati uz ielas rādīties nevarēju, vajadzēja pavadoni. Nākamgad mūsu laulībai būs 30 gadi.

– Cik bērnu jums ir?

– Pati pasaulē esmu laidusi četrus. Kopā ar adoptētajiem mums ir astoņi bērni, bet vēl ir audzēbērni, tātad kopā 13, jo izaudzinājām arī brāļa dēlu. Vectēvs man vienmēr teica, ka katrā ģimenē jābūt vismaz trim bērniem, lai ir, ko atstāt Latvijai. Bet to, ka man ir tik liela ģimene, neuztveru ar patosu. Neesam bijuši tie, kas prasa pabalstus, vienmēr

esam centušies ar vīru paši tikt galā, jo tā bija mūsu izvēle – dzīvot kopā ar tik daudziem bērniem.

– Kā jūs viņus audzināt – stingri vai mīļi?

– Bez stingrības neiztikt, jo tad, ja ir tik daudz cilvēku, jābūt zināmiem noteikumiem, kas jāievēro, pretējā gadījumā būs anarhija. Šī šānu neatzistu, lai gan viens no mamiem bērniem ir dabūjis pērienu ar bērza žaģaru. Jaunībā, kad nāca pirmie dēli un meitas, vēl tikai mācījos viņus audzināt. Centos daudz laika veltīt sarunām, turklāt viņi nebija īpaši nerātņi. Nekad neesmu uzskatījusi, ka vecāko brāļu un māsu pienākums ir pieskatīt mazākos, bet viņi paši ir vēlējušies to darīt.

– Adopcijas lēmums ir gana nopietns. Kā pieņēmt to?

– Man bija divi pašas bērni, un ārsts izteica prognozi, ka vairāk varētu nebūt. Tolaik sabiedrībā izskanēja aicinājums adoptēt bērnuma bērnus, un mēs ar vīru izdomājām, ka ģimenē atrastos vieta vēl vienam bērnam. Bāriņtiesā uzzinājām, ka ir iespēja audzināt divas māsiņas. Labi, ņemsim abas! Tikai pēc tam uzzinājām, ka meitenītēm ir vēl mazs brālītis. Tā, pavisam negaidot, aprīlī kļuvām par piecu bērnu vecākiem, bet vasarā pieteicās mans dēliņš. Uzskatu to par Dieva svētību, jo pirms tam mūsu pašu un adoptētie bērni dažkārt strīdējās, kurš kuram ir istais brālis vai māsa, bet mazuļa ienākšana ģimenē visu līdzsvaroja. Pēc tam man piedzima meitiņa, un mēs adoptējām vēl vienu meitenīti. Vispirms viņa nokļuva mūsu audzēģimēnē, un kādā brīdī emocionāli jutām, ka viņai ir jāpaliek mūsu ģimenē uz visiem laikiem.

– Cik viegli bija ieaicināt savā ģimenē bērnus, kas pirms brīža vēl bija sveši?

– Tas nebija grūti, taču ar katru no viņiem veidojās citādās attiecības. Kāds uzreiz gribēja piekļauties un sauca mani par mammu, cits bija atturīgāks. Klikšķis notika tad, kad bērni paši gribēja mani samīļot un nevaicājās no apskāvieniem – kad tie vairs nebija formāli, bet patiesi. Nekad neesmu dalījusi bērnus savējos un svešos, tomēr tā gan ir tiesa, ka pašas dzemdētos bērnus uztvēru instinktu limenī. Piemēram, zināju, kāds apģērbs viņiem patiks, un veikalā droši varēju izvēlēties vajadzīgo.

– Vai tik lielā saimē nenogurdina sadzīvīkās rūpes?

– Es nemaz neprotu izvārit ne daudz, uz plīts vienmēr lieku sešu vai astoņu litru katlu. Ilgu laiku biju pilnas slodzes mamma, dzīvoju mājās un varēju izdarīt visu, kas bija vajadzīgs. Tas mani nenogurdināja. Biju pie tā pieradusi. To gan atceros, ka pusdienu galdā uzklāšana prasīja

Dace veiksmīgi sadarbojas ar Sociālā dienesta, bāriņtiesas un policijas darbiniekiem, viņa izprot gan bērnu, gan vecāku problēmas.

MARLENAS ZVAIGZNES FOTO

20 minūtes, bet bērni bija malači un driz vien nāca palīgā. Tu prasi, vai nebija izdegšanas sindroma, nē – neko tādu neatceros. Viena problēma gan bija – tik ilgs laiks bija pavadīts mājās, ka bija grūti iziet ārpus tām un saprast, kas notiek pasaulē. Nepratu izmantot taksofonus, nezināju, kā no bankomāta izņemt naudu. Izejot sabiedrībā, aptvēru, ka man īsti nav, par ko runāt ar citiem, jo biju iegrimusi mājās dzīvē. Tad izveidojām Piltenē Bērnu un jauniešu centru, es biju tā brīvprātīgā vadītāja, apmeklēju vairākus kursus. Un tā pamazām iesaistījās sabiedrības apritē.

– Centrs bija nevalstiska organizācija?

– Jā, to izveidoja vairāki domubiedri. Mana motivācija bija tāda, ka mūsu mājās bieži uzturējās bērnu draugi, sēta bija liela, bet rudenī un ziemā viņiem vairs nebija īsti, ko darīt. Nolēmām, ka vajadzīga vieta, kur jaunie piltenieki varētu saturīgi pavadīt brīvo laiku. Centrā varēja spēlēt dažādas spēles, iesaistīties radošajās darbnīcās, klausīties mūziku. Tas bija atvērts piecus gadus, bet, kad vairs nebija finansējuma, centru slēdzām.

– Tevi ir daudz enerģijas, visa tava dzīve ir saistīta ar bērniem, bet ko par to saka vīrs?

– Arī viņš mil bērnus un labprāt ar viņiem darbojas. Atšķirība ir tā, ka es esmu gatava kalnus gāzt, bet Dainis vispirms visu izsver un apdomā. Ja mani plāni sāk lidzināties Napoleona iecerēm, vīrs drusku piebremzē. Esam līdzsvarā. Vīrs vairāk laika pavada kopā ar puisiem – viņi plauj zāli, gādā malku, remontē mašīnu un māju.

– Ja pareizi saprotu, jums ir audzēģimenes statuss?

– Jā, pirms deviņiem gadiem, kad biju apmeklējusi īpašus kursus, ieguvu audzēģimenes tiesības. Mums bija māja ar deviņām istabām, lielie bērni bija savā dzīvē, turklāt tolaik bija kampaņa par audzēģimenes statusa iegūšanu, un mēs ar vīru nolēmām, ka varam atļauties pieņemt vēl kādu bērnu. Šo gadu laikā esam uzņēmuši desmit bērnus. Teikšu

tā, tas, kas audzēģimene ir uz laiku, ir mīts, kas rakstīts papīros. Jā, ir situācijas, kad skaidri zināms, ka bērni varēs atgriezties pie bioloģiskajiem tuviniekiem, bet ir gadījumi, kad jau sākumā ir noprotams – bērni paliks pie manis un nekur neaizies, jo viņi nevienam nav vajadzīgi. Šobrīd mūsu ģimenē ir četri audzēģbērni, kuri, visticamāk, tā arī dzīvos kopā ar mums līdz pilngadības sasniegšanai, bet tas jau nenozīmē, ka es pēc tam vairs nelīkšos par viņiem ne zinīs. Pirms lēmuma pieņemšanas par audzēģimenes statusa iegūšanu konsultējos ar visiem lielajiem bērniem. Viņi mums ar vīru ir dāvājuši trīs mazbērnus. Vislielākais ieguvums, audzinot daudzus bērnus, ir saņemtā mīlestība, viņu sasniegumi un panākumi. Tiem nav jābūt lieliem, bet, ja redzu, ka pusaudžu vecuma dēļ man atver durvis un palaiž pa priekšu, ap sirdi kļūst ļoti silti.

– Tagad sabiedrībā tiek runāts par bērnuma likvidēšanu. Kāds ir tavs viedoklis?

– Es domāju, ka noteikti būtu jāslēdz zidaiņu nami, jo mazuļiem uzreiz vajadzētu nonākt audzēģimēnē vai privātajā bērnumamā. Man patīk arī SOS bērnu ciematu modelis, kur ir ģimenei pietuvināta vide. Tas nozīmē, ka nepilngadīgie uzzina, kāda ir reālā dzīve.

– Tavas sociālās pedagoģes prasmes noder arī ģimenē, vai ne?

– Ir otrādi – šīs prasmes esmu ieguvusi ģimenē, tāpēc man ir vieglāk strādāt skolā, jo ir ne tikai teorētiskas zināšanas, bet arī pieredze.

– Kāpēc izvēlēties šādu profesiju?

– Savulaik, strādājot uzziņu portālā 1188, sapratu, ka vēlos studēt un iegūt augstāko izglītību. Izpētījusi piedāvājumu, secināju, ka sociālā pedagoģija ir tas, kas mani saista. Tā 40 gadu vecumā iestājos augstskolā, pēc diviem gadiem piedzima jaunākā meitiņa, un es vairs neatgriezās portālā, bet sāku strādāt Piltenē. Sākumā biju audzinātāja internetā, pēc tam mani pieņēma darbā par sociālo pedagoģi.

– Aizmirsīsim oficiālās versijas – kāds ir tavs redzējums par sociālā pedagoģa misiju?

– Mans uzdevums ir rūpēties par to, lai skolā bērni justos labi. Lai tie, kuriem dara pāri, vairs nebūtu sāpināti, lai tiem, kam grūti veicas mācībās, klātos vieglāk, lai spējīgie un talantīgie varētu pilnveidoties. Ja atrodu pareizo pieeju, bērni ļaunas un pieņem palīdzību. Visgrūtāk ir saprasties ar vecākiem un dažkārt ar skolotājiem. Cenšos saprast, kāpēc bērns dara vienu vai otru lietu, kādēļ ir konflikts, savukārt pedagoģis secina, ka ir tāda un tāda situācija. Skolotājs jau arī grib tikai labu, bet, tikai secinot, ka audzēknis stundā neklausīja, viņš nevar uzreiz atrisināt šo problēmu. Reizēm ar skolēnu satiekos starpbrīdī, dažkārt aprunājamos stundu laikā vai pēc tām. Visbiežāk ir tā, ka pēc sarunas bērns savācas un tiek panākts vismaz īslaicīgs risinājums. Cenšos noskaidrot, kāpēc radusies problēma – vai nesaprašanās ir mājās, vai klasē izveidojies konflikts. Mans galvenais darba instruments ir sarunas. Ja, piemēram, audzēknim ir domstarpības ar kādu vienaudzi, uz tikšanās pa vienam vai reizē aicinā abus nemierniekus. Dažkārt zvanu vecākiem vai lūdzu viņus uz sarunu klātienē. Ir tādi pieaugušie, kuri noreagē, bet ir tādi, kuri pasūdzas, ka bāžu savu degunu tur, kur nevajag.

– Kādas situācijas visvairāk izgaismojas tavā darbā?

– Visvairāk izjūtu to, ka uz skolu atnākušais bērns nes līdzīgas ģimenes problēmas. Tā ir viņa pamešana novārtā, pieaugušajiem ir vienalga, kas notiek ar meitu vai dēlu, bērns ir atstāts savā vaļā. Skolēna uzvedībā jūtams arī tas, ja vecāki mājās strīdas. Un man ļoti jāizjūt, kurā brīdī, sazinoties ar skolēnu, runāt bargāk, kurā brīdī audzēknis vienkārši jāsamīlo.

– Tu strādā divās skolās. Vai situācijas tajās atšķiras?

– Problēmas ir līdzīgas, bet atšķiras mans darba stils. Tārgalē mani nepazīst privāti, esmu tikai speciāliste, turklāt šajā mācību iestādē ir laba sadarbība ar klašu pedagoģiem. Piltenē esmu savējā, te ir lielāks darba apjoms, visbiežāk pazīstu ģimeni, no kuras bērns nāk. Reizēm uzklāšu pieaugušo teikto, ka es nu nebūšot tā, kas viņus mācīs. Domāju, ka sociālās pedagoģes darbs man ir Dieva dots, tādēļ vedas labi un es neizdegu, lai gan emocionāli darbs ir ļoti grūts. Saskaņos tikai un vienīgi ar negācijām; formāli strādāt neprotu – visu, ko daru, veicu no sirds. Ir gandarījums, jo redzu rezultātu.

– Kāpēc tev ir svarīgs Dievs?

– Cik sevi atceros, vienmēr esmu skaitījusi Tēvreizi, mammīte mūs ar brāli ievada ticībā. Dievs man ikdienā dod spēku tikt galā ar visiem pienākumiem, Viņš palīdz saplānot laiku tā, lai varu pagūt izdarīt visu, kas jāpaveic. Nekad nekustos no mājas laukā, ja nav noskaitīta lūgšana. Tāpat nekad neaizmirstu Viņam pateikties par to, kas man ir dots. Ja reizēm ir grūti, viena pati iekāpju mašīnā un aizbraucu, piemēram, uz Kuldīgu, visu ceļu sarunājoties ar Dievu, un kļūst vieglāk. Spēku gūstu, trīs reizes gadā ieplānojot ceļojumu pie meitas, kura dzīvo Londonā.

Marlena Zvaigzne

Izveidotas vēlēšanu iecirkņu komisijas

Ventspils novada vēlēšanu komisija paziņo, ka, pamatojoties uz Centrālās vēlēšanu komisijas instrukciju (apstiprināta ar 2013. gada 25. janvāra lēmumu Nr.4) "Pašvaldību vēlēšanu iecirkņu komisiju izveidošanas instrukcija", Ventspils novada vēlēšanu komisijas 2018. gada 23. augusta sēdes lēmumu (protokols Nr.2.; 1.§–15.§) un sakarā ar 2018. gada 6. oktobra 13. Saeimas vēlēšanām, Ventspils novadā izveidotas vēlēšanu iecirkņu komisijas:

Iecirknis Nr. 941, Lielā iela 28, Piltene, Ventspils novads, LV-3620

1. Baiba Brauna – vēlēšanu iecirkņa komisijas priekšsēdētāja
2. Tamāra Štrauha – vēlēšanu iecirkņa komisijas sekretāre
3. Alfrēds Paulāns – vēlēšanu iecirkņa komisijas loceklis
4. Aina Heiberģa – vēlēšanu iecirkņa komisijas locekle
5. Ramona Leite – vēlēšanu iecirkņa komisijas locekle
6. Sanita Kalnmaile – vēlēšanu iecirkņa komisijas locekle
7. Didzis Brauns – vēlēšanu iecirkņa komisijas loceklis

Iecirknis Nr. 942, "Ausmas", Ances pagasts, Ventspils novads, LV-3612

1. Una Teibe – vēlēšanu iecirkņa komisijas priekšsēdētāja
2. Guna Grīnpūkala – vēlēšanu iecirkņa komisijas sekretāre
3. Baiba Manteja – vēlēšanu iecirkņa komisijas locekle
4. Guna Zvejniece – vēlēšanu iecirkņa komisijas locekle
5. Inita Blumberģa – vēlēšanu iecirkņa komisijas locekle
6. Kaspars Mantejs – vēlēšanu iecirkņa komisijas loceklis
7. Atvars Zeltiņš – vēlēšanu iecirkņa komisijas loceklis

Iecirknis Nr. 943, "Krasti", Jūrkalnes pagasts, Ventspils novads, LV-3626

1. Marita Priedoliņa – vēlēšanu iecirkņa komisijas priekšsēdētāja
2. Baiba Trauberga – vēlēšanu iecirkņa komisijas sekretāre
3. Mārtiņš Svilpis – vēlēšanu iecirkņa komisijas loceklis
4. Gunda Priedoliņa – vēlēšanu iecirkņa komisijas locekle
5. Kristīne Skrulle – vēlēšanu iecirkņa komisijas locekle
6. Dainis Ansons – vēlēšanu iecirkņa komisijas loceklis
7. Juris Traubergs – vēlēšanu iecirkņa komisijas loceklis

Iecirknis Nr. 944, "Pagastmāja", Popes pagasts, Ventspils novads, LV-3614

1. Anita Krūmiņa – vēlēšanu iecirkņa komisijas priekšsēdētāja
2. Līga Šulca – vēlēšanu iecirkņa komisijas sekretāre
3. Linda Tisone – vēlēšanu iecirkņa komisijas locekle
4. Linda Kiršteine – vēlēšanu iecirkņa komisijas locekle
5. Anita Šulca – vēlēšanu iecirkņa komisijas locekle
6. Anita Valce – vēlēšanu iecirkņa komisijas locekle
7. Vairis Grinfolgs – vēlēšanu iecirkņa komisijas loceklis

Iecirknis Nr. 945, Puzes pagasta pārvalde, Puzes pagasts, Ventspils novads, LV-3613

1. Santa Šeniņa – vēlēšanu iecirkņa komisijas priekšsēdētāja
2. Viola Jansone – vēlēšanu iecirkņa komisijas sekretāre
3. Jana Gruzde – vēlēšanu iecirkņa komisijas locekle
4. Krista Picalcelma – vēlēšanu iecirkņa komisijas locekle
5. Lienīte Siliņa – vēlēšanu iecirkņa komisijas locekle
6. Ināra Bāliņa – vēlēšanu iecirkņa komisijas locekle
7. Inga Elere – vēlēšanu iecirkņa komisijas locekle

Iecirknis Nr. 946, "Dzintarkalni", Tārgales pagasts, Ventspils novads, LV-3621

1. Sandra Jurcika – vēlēšanu iecirkņa komisijas priekšsēdētāja
2. Ilga Lākute – vēlēšanu iecirkņa komisijas sekretāre
3. Gunta Amelīna – vēlēšanu iecirkņa komisijas locekle
4. Vija Reinfelde – vēlēšanu iecirkņa komisijas locekle
5. Aija Reine – vēlēšanu iecirkņa komisijas locekle
6. Gunta Zepa – vēlēšanu iecirkņa komisijas locekle
7. Edīte Krūka – vēlēšanu iecirkņa komisijas locekle

Iecirknis Nr. 947, "Pagastmāja", Ugāles pagasts, Ventspils novads, LV-3615

1. Helēna Mendrišora – vēlēšanu iecirkņa komisijas priekšsēdētāja
2. Evita Slaņķe – vēlēšanu iecirkņa komisijas sekretāre
3. Aiga Strazdiņa – vēlēšanu iecirkņa komisijas locekle
4. Airisa Tropiņa – vēlēšanu iecirkņa komisijas locekle
5. Gita Fridrihsone – vēlēšanu iecirkņa komisijas locekle
6. Kaspars Slaņķis – vēlēšanu iecirkņa komisijas loceklis
7. Ivita Meinarde – vēlēšanu iecirkņa komisijas locekle

Iecirknis Nr. 948, "Ausekliši", Usmas pagasts, Ventspils novads, LV-3619

1. Anita Meiere – vēlēšanu iecirkņa komisijas priekšsēdētāja
2. Indra Brinfelde – vēlēšanu iecirkņa komisijas sekretāre
3. Edgars Mucenieks – vēlēšanu iecirkņa komisijas loceklis
4. Justīne Āboliņa – vēlēšanu iecirkņa komisijas locekle
5. Inese Zvingule – vēlēšanu iecirkņa komisijas locekle
6. Dace Āboliņa – vēlēšanu iecirkņa komisijas locekle
7. Andra Auza – vēlēšanu iecirkņa komisijas locekle

Iecirknis Nr. 949, Užavas pagasta pārvalde, žavas pagasts, Ventspils novads, LV-3627

1. Laima Erliha-Štranka – vēlēšanu iecirkņa komisijas priekšsēdētāja
2. Karīna Cimermane – vēlēšanu iecirkņa komisijas sekretāre
3. Māris Bertāns – vēlēšanu iecirkņa komisijas loceklis
4. Linda Trabša – vēlēšanu iecirkņa komisijas locekle
5. Agris Magonīte – vēlēšanu iecirkņa komisijas loceklis
6. Iveta Bergena – vēlēšanu iecirkņa komisijas locekle
7. Uldis Ķemers – vēlēšanu iecirkņa komisijas loceklis

Iecirknis Nr. 950, "Sabiedriskais centrs", Skolas iela 8, Ventava, Vārves pagasts, Ventspils novads, LV-3623

1. Iveta Mātere – vēlēšanu iecirkņa komisijas priekšsēdētāja
2. Ainars Veits – vēlēšanu iecirkņa komisijas sekretārs
3. Inga Berga – vēlēšanu iecirkņa komisijas locekle
4. Andīna Mihailova – vēlēšanu iecirkņa komisijas locekle
5. Vita Klovāne – vēlēšanu iecirkņa komisijas locekle
6. Inga Veisa – vēlēšanu iecirkņa komisijas locekle
7. Lāsma Brūvere – vēlēšanu iecirkņa komisijas locekle

Iecirknis Nr. 951, "Saulgrieži", Ziru pagasts, Ventspils novads, LV-3624

1. Mudīte Šrēdere – vēlēšanu iecirkņa komisijas priekšsēdētāja
2. Senita Pilupa – vēlēšanu iecirkņa komisijas sekretāre
3. Anita Apšeniece – vēlēšanu iecirkņa komisijas locekle
4. Daiga Salmiņa – vēlēšanu iecirkņa komisijas locekle
5. Sanita Rutule – vēlēšanu iecirkņa komisijas locekle
6. Laura Brālīte – vēlēšanu iecirkņa komisijas locekle
7. Dana Doniņa – vēlēšanu iecirkņa komisijas locekle

Iecirknis Nr. 952, "Pūcītes", Zlēku pagasts, Ventspils novads, LV-3617

1. Iveta Kaģe – vēlēšanu iecirkņa komisijas priekšsēdētāja
2. Dace Briža – vēlēšanu iecirkņa komisijas sekretāre
3. Inga Pole – vēlēšanu iecirkņa komisijas locekle
4. Ēriks Kaģis – vēlēšanu iecirkņa komisijas loceklis
5. Inita Vekmane – vēlēšanu iecirkņa komisijas locekle
6. Pārsla Bože – vēlēšanu iecirkņa komisijas locekle
7. Anete Pole – vēlēšanu iecirkņa komisijas locekle

SAISTOŠIE NOTEIKUMI

Ventspils novadā
2018. gada 30. augustā
Nr. 11 (protokols Nr.29, 4.§)

"GROZĪJUMI VENTSPILS NOVADA DOMES 2014. GADA 12. JŪNIJA SAISTOŠAJOS NOTEIKUMOS NR.9 "PAR VENTSPILS NOVADA PAŠVALDĪBAS PABALSTIEM""

Izdoti saskaņā ar likuma "Par pašvaldībām" 43. panta trešo daļu.

Izdarīt Ventspils novada domes 2014. gada 12. jūnija saistošajos noteikumos Nr.9 "Par Ventspils novada pašvaldības pabalstiem" (turpmāk – saistošie noteikumi) šādus grozījumus:

1. Izteikt saistošo noteikumu 25.4 punktu šādā redakcijā:
"25.4 Tiesības saņemt pabalstu jauna elektroenerģijas sistēmas pieslēguma ierīkošanai vienam mājoklim ir vecuma pensijas saņēmējam un personai, kuras deklarētā pamata dzīvesvieta ir Ventspils novada administratīvā teritorija ne mazāk kā 10 gadus, kas ir attiecīgā nekustamā īpašuma īpašnieks vai valdītājs. Pabalsts jauna elektroenerģijas sistēmas pieslēguma ierīkošanai ir vienreizējs, tas ir 100% apmērā izmaksu segšanai, bet ne vairāk kā 600,00 eiro. Pabalstu jauna elektroenerģijas sistēmas pieslēguma ierīkošanai izmaksā ar pārskaitījumu uz pabalsta pieprasītāja norādīto norēķinu kontu kredītiestādē."

2. Papildināt saistošos noteikumus ar 25.5 punktu šādā redakcijā:

"25.5 Lai saņemtu pabalstu jauna elektroenerģijas sistēmas pieslēguma ierīkošanai, pabalsta pieprasītājam jāiesniedz līguma kopija par elektroenerģijas sistēmas pieslēguma ierīkošanu, uzrādot oriģinālu."

Domes priekšsēdētājs **A. MUCENIEKS**

PASKAIDROJUMA RAKSTS

VENTSPILS NOVADA DOMES SAISTOŠAJIEM NOTEIKUMIEM

"GROZĪJUMI VENTSPILS NOVADA DOMES 2014. GADA 12. JŪNIJA

SAISTOŠAJOS NOTEIKUMOS NR.9 "PAR VENTSPILS NOVADA PAŠVALDĪBAS PABALSTIEM""

Paskaidrojuma raksta sadaļas	Norādāmā informācija
1. Projekta nepieciešamības pamatojums	Pamatojoties uz likuma "Par pašvaldībām" 14. panta trešo daļu, 41. panta pirmās daļas 1. punktu, 43. panta trešo daļu.
2. Īss projekta satura izklāsts	Noteikumos tiek papildināti: 1) papildināts saņēmēju personu loks, kuriem ir tiesības saņemt atbalstu jauna elektroenerģijas sistēmas pieslēguma ierīkošanai – kuru deklarētā pamata dzīvesvieta ir Ventspils novada administratīvā teritorijā ne mazāk kā 10 gadus, 2) lai saņemtu pabalstu jauna elektroenerģijas sistēmas pieslēguma ierīkošanai, pabalsta pieprasītājam jāiesniedz līguma kopija par elektroenerģijas sistēmas pieslēguma ierīkošanu, uzrādot oriģinālu.
3. Informācija par plānoto projekta ietekmi uz pašvaldības budžetu	Nepieciešami papildus Ventspils novada Sociālā dienesta budžetā 16 200 eiro.
4. Informācija par plānoto projekta ietekmi uz sociāli ekonomisko stāvokli (uzņēmējdarbības vidi) pašvaldības teritorijā	Nav attiecināms.
5. Informācija par administratīvajām procedūrām	Noteikumu izpildi nodrošinās Ventspils novada pašvaldības iestāde "Ventspils novada Sociālais dienests".
6. Informācija par konsultācijām ar privātpersonām	Konsultācijas nav notikušas. Saistošo noteikumu projekts un paskaidrojuma raksts ievietots mājaslapā www.ventspilsnovads.lv , sadaļā "Normatīvie dokumenti".

Domes priekšsēdētājs **A. MUCENIEKS**

Ventspils novadā
2018. gada 30. augustā. Nr. 12 (protokols Nr.29, 5.§)

"GROZĪJUMI VENTSPILS NOVADA DOMES 2018. GADA 18. JANVĀRA SAISTOŠAJOS NOTEIKUMOS NR.1 "VENTSPILS NOVADA PAŠVALDĪBAS 2018. GADA KONSOLIDĒTAIS BUDŽETS""

Izdarīt Ventspils novada domes 2018. gada 18. janvāra saistošajos noteikumos Nr.1 "Ventspils novada pašvaldības 2018. gada konsolidētais budžets" šādus grozījumus:

1. Saistošo noteikumu 2.1. punktu izteikt šādā redakcijā:
"2.1. kārtējā gada ieņēmumi – 14 145 386 EUR;"
2. Saistošo noteikumu 2.2. punktu izteikt šādā redakcijā:
"2.2. kārtējā gada izdevumi – 22 934 024 EUR;"

Novada domes priekšsēdētājs **A. MUCENIEKS**

INFORMĀCIJA

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020EIROPAS SAVIENĪBA
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS
Eiropas Lauksaimniecības fonds
lauku attīstībai

Atbalsta Zemkopības ministrija un Lauku atbalsta dienests

Ugāles pagastā īstenoti projekti

Ugāles pagastā LEADER programmā īstenoti četri dažādi projekti. Publisko infrastruktūru papildinās vietējās pašvaldības projekts "Pulcēšanās vietas izveide Ugāles ciemā". Uzņēmējdarbībā realizēts projekts "Frizētavas salona izveidošana un friziera pakalpojumi" un "Žāvētu dārzeņu ražošana". Sabiedrisko aktivitāšu jomā nodibinājums "Rubeņa fonds" īstenojis projektu "Rubeņa bataljona muzeja jaunās ekspozīcijas izveide un telpu apkures ierīkošana".

Ciema sirdij jāpukst

Iedzīvotāju skaita ziņā lielākā Ventspils novada pagasta pārvaldes vadītāja Helēna Mendrišora stāsta, ka vietējie ļaudis sen lolojuši domu labiekārtot pulcēšanās vietu. Tirgus iepretī pagasta pārvaldes ēkai ir ciema centrs, kur trešdienās un piektdienās rosīgi tirgojas, kur svin gadskārtu ieražu svētkus un atceras barikāžu laiku. Taču tirgus būve savu mūžu bija nokalpojusi, un vietu prasījās labiekārtot. Vietējā pašvaldība uzaicināja Rīgas Tehniskās universitātes topošos arhitektus apskatīt tirgus vietu un piedāvāt idejas, pēc tam izveidoja darba grupu, kā arī iedzīvotāju aptaujā apzināja viņu redzējumu.

Šī LEADER projekta mērķis ir veicināt kultūras, tūrisma un mājražošanas attīstību Ugāles pagastā un visā Ziemeļkurzemes biznesa asociācijas teritorijā, radot ciema centrā brīvi un ērti izmantojamu pulcēšanās vietu sabiedrisko aktivitāšu norisēm, latvisko tradīciju kopšanai un saglabājot iespēju mājražotājiem un vietējiem amatniekiem pārdot savu produkciju tirgus dienās un pasākumos. Labiekārtota ciema centra izveide atbilst vietējās rīcības grupas stratēģijai un arī novada pašvaldības programmatiskajiem dokumentiem.

Pagasta uzņēmēji, biedrības un pašvaldība jau gadus desmit izmanto LEADER programmas iespējas. Vidusskolā labiekārtota treniņu zāle un mājturības kabinets, ciemā saremontēta ietve, ar jauniem elementiem papildināts bērnu laukums, orķestrim iegādāti mūzikas instrumenti, instrumentālajai grupai – aparatūra, vairākiem amatierkolektīviem – tautastēpi. Mazākus projektus ugālnieki raksta paši, tik lielu, kā šo, lūdza uzrakstīt Ventspils novada Attīstības nodaļas darbiniecēm. Visdailrunīgāk par katru projektu stāsta padarītāis. Taisnība, cilvēki bieži vien neiedziļinās, par kādiem līdzekļiem viss tapis. Tāpēc tas jādaudzina vietējā preses izdevumā, tāpat biedrības mājaslapā.

Augusta nogalē vietējā būvvalde vēl izskatīja dokumentus un pašu tirgus laukumu apjoza nožogojums. Mikēldienā atjaunoto

Ugālnieks Rolands Millers pie jaunajām iekārtām, kas ļaus pagatavot veselīgus našķus.

AĻŅA AUZIŅA FOTO

tirgus vietu ugālnieki cer oficiāli atklāt. Tad varēs novērtēt ar bruģi klāto laukumu, jaunās nojumes un apgaismojumu, soliņus, galdiņus, labierīcības un jauno, tirgotājiem domāto, apsildāmo ēku, arī videonovērošanas iekārtas. Lai tirgotāji, pircēji, dziedātāji, dancotāji un visi apmeklētāji vienojas kopīgos ciema sirdspukstos!

Lai pni lūgti "Matu salonā "Belle"!"

Annijai Ronei pirmais projekts ļāvis izveidot frizētavu ar friziera krēslu un izlietni, meistara ratiņiem un krēslu, matu žāvētāju un sterilizatoru. Annija nesen izmācījiesies par frizieri Rīgas Starptautiskajā mācību centrā, savukārt Ugālē bijusi vajadzība pēc friziermeistara. Par saviem pakalpojumiem Annija vēsta tīmeklī un pieņem klientus pēc iepriekšēja pieraksta. Nākotnē jaunā meistare cer piesaistīt arī Usmas, Puzes un Blāzmas iedzīvotājus. Salons ir gaumīgi izremontēts, un par to Annija ir pateicīga savam tētim Rolandam un mammai Lāsmāi. Diezgan ilgās pārdomās tapis nosaukums. "Belle" tulkojumā no franču valodas nozīmē "skaista". Par LEADER programmas atbalstu Annija uzzinājusi no sava tēva. Viņa šādu iespēju raksturo vienā vārdā – lieliski! Ienākot jaunajā salonā, pie sienas redzami gan Annijas Ronas profesionalitāti apliecināšie "stiprie papīri", gan arī tas, ka salons tapis ar LEADER programmas atbalstu. Annija atzīst, ka liela daļa sieviešu, arī jaunās meitenes, ir diezgan konservatīvas, bet ir arī klientes, kas ļauj frizieri lielāku rīcības brīvību, piemēram, Annijas mamma. "Nav jau tik trakā arī tad, ja kāda neparas-

tāka frizūra neiepatikas. Mati nav izrauts zobs, ataugš," Annija saka. Lai ugālniekiem mati braši aug! Tad jaunajā salonā darba netrūks.

Aicinājums garšas ceļojumā

Rolanda Millera projekta mērķis ir pārstrādāt dārzeņu žāvētu dārzeņu cepumos. Tas nozīmē vietējam tirgum sākt ražot veselīgus, netradicionālus pārtikas produktus un tos piedāvāt iedzīvotājiem. Atbalstītais projekts ir ļāvis izveidot nelielu žāvētu dārzeņu ražotni ar dārzeņu griezēju, kartupeļu, biešu un burkānu mizojamo mašīnu, augļu žāvētāvu, ratiņiem ar trīs plauktiem, divām dažādām sastatnēm ar plauktiem, galdu ar atvilktnēm un bidāmām durvīm un galdu ar izlietni un caurumu atkritumiem. Rolands pēc bioloģiskā lauksaimniecības kursa ekskursijā Vidzemē iepazinis šāda tipa ražotni – kāda saimniece bija izdomājusi ražot čipsus no dārzeņiem. Kāpēc nepamēģināt ko līdzīgu? Jo vairāk tāpēc, ka Ugālē neviens neko tādu nedara. "Pārsvārā dzīvojam garšas rutinā," Rolands stāsta. "Mans produkts būs domāts tiem, kas gribēs izmēģināt ko jaunu. Zinām, kā garšo burkāni un bietes, bet mani izstrādājumi garšos citādi, lai gan būs tikai no dārzeņiem."

Pēc nomazgāšanas, nomizošanas un sagriešanas dārzeņus samals, izrullēs paplānās plāksnēs un žāvēs, visbeidzot sagriezīs kā cepumus. Tie būs mikstāki par ierastajiem čipsiem. "Tos varēs ēst tāpat vai arī pievienot zupām. Mans produkts nebūs ne vārīts, ne cepts, tāpēc saglabās garšas īpašības, uzturvielas un vitamīnus. Vispirms ģimenes lokā eksperimentēsim. Cepumos

būs burkāns, ķiploks, sīpols, varbūt selerija un biete. Ja konsilijs atzīs, ka recepte ir izdevusies, tad sāksim ražot mazās partijās," Rolands skaidro un uzsver, ka jaunais rūpals ir labs arī tādēļ, ka ar to var nodarboties brīvākos brīžos. Sākumā viņš strādās viens, bet ir nodoms piesaistīt vēl vienu cilvēku, arī projekts prasa nodrošināt vienu darba vietu. Aparatūra ir vienkārša, tās darbināšanai pietiek ar māsaimnieces iemaņām. Par pārdošanu bažu nav – brālis, kurš ir dravnieks un ved savu produkciju klientiem, paņems līdzi arī dārzeņu cepumus.

Rolands Millers ir īstenojis dažādus Lauku atbalsta dienesta (LAD) projektus, bet *Lideri* piedalās pirmoreiz un par pamudinājumu teic lielu paldies talsniecei, grāmatvedei Veltai Bergmanei. "Ja nebūtu šāda LEADER programmas atbalsta, kad 70% ieguldītās naudas vēlāk atmaksā, nebūtu šo lietu uzsācis. Vietējā rīcības grupā un Talsu LAD strādā ļoti atsaucīgi cilvēki, uz klientu raugās kā uz draugu," Rolands Millers uzskata, ka LEADER programma dažādos saziņas līdzekļos jau ir gana popularizēta, tā darbojas gadiem ilgi, un tie, kas grib ko meklēt, arī atrod. Lai izdodas gardas receptes!

Godinot nacionālās cīņas Otrajā pasaules karā

Andrejs Ķeizars 2007. gadā ir nodibinājis Rubeņa fondu, 2009. gadā izveidojis "Leitnanta Roberta Rubeņa muzeju" Ugālē, lai godinātu ģenerāļa Jāņa Kureļa grupas bataljona komandieri Robertu Rubeni, kurš Otrā pasaules karā laikā atteicās padoties nacistu ģenerā-

lim Frīdriham Jekelnam, 1944. gada 18. novembra kaujā tika smagi ievainots un drīz pēc tam mira, bet viņa bataljons turpināja pretoties svešzemniekiem. Šis cīņas notika netālu no Ugāles.

Viss pamazām izaudzis no domas, ka pārāk maz mūsu sabiedrībā vēstīts par latviešu nacionālo pretošanos okupācijas režīmiem Otrā pasaules kara laikā. Apzinot domubiedrus, izveidots fonds, kas pašlaik aptver ap 150 aktīvo biedru no visas Latvijas. Nesen īstenotais projekts, kas ļāvis ierīkot 11 ekspozīcijas stendus, divas stikla vitrīnas, šķirstāmo stendu grāmatu, krāsns un santehnikas materiālu komplektu, uzņēmīgajam ugālniekam nav pirmais šajā muzejā. Pirms tam LEADER programmā gūts atbalsts mēbeļu un datora ieguvei.

"Mēs te esam, lai ieinteresētu sabiedrību," Andrejs Ķeizars noteic un bilst, ka uz muzeju brauc skolēni, ministri, ģenerāļi, pensionāri. Muzejs pulcina vietējās skolas jauniešus, Lāčplēša dienā lāpu gājiena noslēgums ir pie muzeja, tikpat tradicionāls ir rudens pasākums 14. novembrī mežā pie restaurētā rubeņu bunkura Usmas mežos ar vietējo orķestri, bērnu montāžu, lāpu gājieni un neiztrūkstošo zupas ēšanu. Par LEADER programmu Andrejs saka labus vārdus, vien bilstot, ka varētu būt drusku mazāk birokrātijas. "LEADER projekti ir mūsdienu iespējas, kuru ir krietni vairāk nekā manā jaunībā. Aktīvie cilvēki meklē ceļus īstenot savas ieceres un arī atrod. Tie, kas guļ, tie arī gulēs," saka Andrejs Ķeizars. Lai rosīgajiem ugālniekiem nenāk miegs arī turpmāk!

Alnis Auziņš

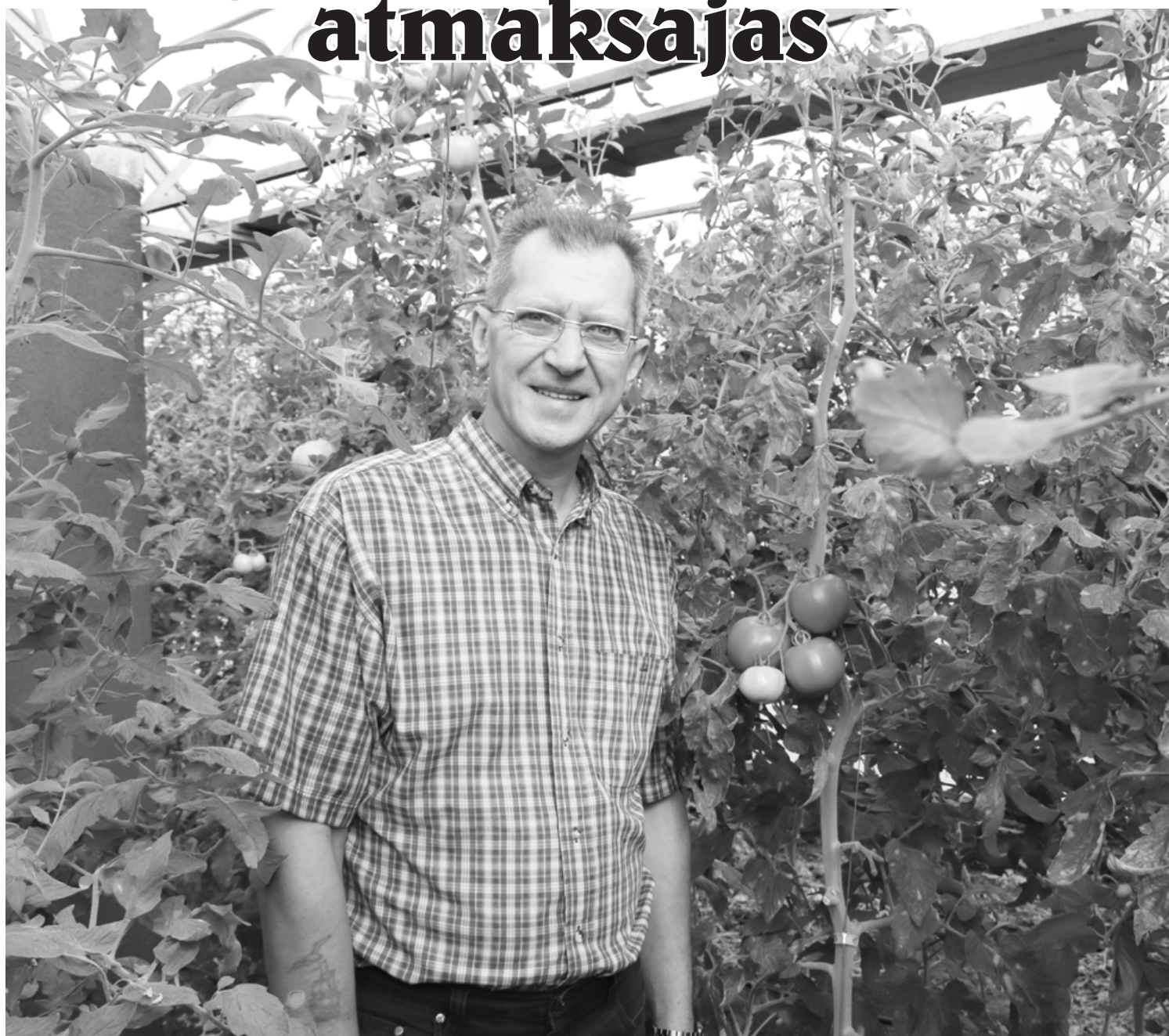

UZŅĒMĒJDARBĪBA

Vasarā Billijs Zernevics bieži ir redzams Ventspils tirgū, kur pārdod paša audzētus dažādu šķirņu tomātus. Usmeniekam jau izveidojies savs klientu loks, bet daži pircēji pienāk pirmo reizi, izvēloties kādu no sulīgajiem augļiem.

Ziemā Billijs ir kurinātājs pagasta katlumājā, bet gada siltajos mēnešos pievēršas tomātu audzēšanai. Viņa sieva Vine-ta diedzē lokus un piedāvā tos pārdošanai gan Ventspilī, gan novadā. "Nekāds lielais bizness tas nav, bet papildu ienākumi ir," saka usmenieks, piebilstot, ka augustā loku iepirkuma cena bijusi augstāka nekā ziemā. Billijs atceras, ka pirmā siltumnīca uzbūvēta astoņdesmito gadu beigās – tolaik audzētas rozes. Kādu brīdi ģimene saimniekojusi kempingā, krīzes laikā saprotot, ka tūrisma bizness neatmaksājas. Tā pamazām radusies doma par tomātu audzēšanu un pārdošanu. Visas nepieciešamās zināšanas iegūtas pašmācības ceļā, savu padomu nekad nav liedzis tēvs Haralds. Pavasarī Billijs tirgū pārdod tomātu stādīņus, bet vasarā gatavo ražu. "Dažus pavasarus audzējām arī agrās zemenes, tomēr tās bija grūti pārdot, jo cilvēki tirgu aktīvāk apmeklē tieši vasarā," secina usmenieks. Tomātus viņš pārdod septiņus gadus, tādēļ pircēji pazīst Billiju un zina, kādas kvalitātes precī viņš piedāvā. Konkurence tirgū ir gana liela, tādēļ ne vienmēr izdodas pārdot visus atvestos tomātus, bet pie tā ir jāpierod. Nevar atnest visam ar roku, jo, no otras puses, tomātu audzēšana tomēr atmaksājas. Pretējā gadījumā Billijs netērētu laiku, lai nodarbotos ar neren-tablu uzņēmējdarbības veidu. Pēc viņa teiktā, klientu gaume ir ļoti dažāda – kāds iecienījis ķiršu, cits aveņu tomātus, vēl kāds raugās pēc krāsas un izvēlas tieši oranžos. Pieprasītas arī tā dēvētās vērsu sirdis. "Jāsaka, ka cilvēki grib būt droši, ka es tirgoju Latvijā audzētus tomātus. Tas nozīmē, ka priekšroka nav skaistākajai precei, bet gan nestandarta. Nu,

Ar tomātu audzēšanu un pārdošanu usmenieks Billijs Zernevics nodarbojas septiņus gadus.

MARLENAS ZVAIGZNES FOTO

tā, lai ir skaidrs, ka tā ir vietējā manta!" Tirgus apmeklētāji izvēlas dažādu tomātu daudzumu – kāds nopērk tikai dažus, cits iegādājas vairākus kilogramus. Parasti gan tiek paņemta divu dienu tiesa, lai var apēst un atkal pirkt svaigus. Augusts ir mēnesis, kad tomāti ienākas daudzu ventspīlnieku un novada iedzīvotāju dārzos, tādēļ interese par tiem tirgū nav tik liela, kā tas bija jūnijā un jūlijā, tomēr Billijs praktiski katru dienu, izņemot pirmdienas un svētdienas, piedāvā savu precī.

Usmā izaug arī gurķi, bet nākotnē Billijs vēlas atkal pievērsties zemenēm, jo ievērojis, ka ogas tirgū ir pieprasītas. Vien jānotrāpa īstais brīdis, kad tās piedāvāt. "Esmu tirgotājs daudzu gadu garumā, ir savas kundes, kas nāk tieši pie manis. Reizēm, ja neizdodas precī notirgot tik ātri, kā gribētos, nav omulīga sajūta, turklāt jāreķinās, ka pircēji ir dažādi, arī kašķīgi, bet pārsvarā jau cilvēki ir saprotoši. Šovasar tomātus labprāt pirka arī lietuvieši, francūži, vācieši."

Billijs neskopojas un piedāvā arī atlaides, ja redz, ka pircējam maciņā ir maz naudas, bet viņš vēlas nopirkt garšīgos tomātus. To audzēšana, atzīst usmenieks, nav nemaz tik vienkārša, kā varētu šķist. Piemēram, šovasar, kad bija lielais karstums, augi bija bagātīgi jālaista, bet vienā brīdī ar to tika pāršauts pār stripu, tāpēc tomāti pārlietu lielā mitruma dēļ sāka plīst. Izvēloties šķirnes, priekšroka tiek dota tādām, kam ir izturīgi tomāti, lai tie uzreiz nepaliek mīksti un ir transportējami

vairākas reizes. Arī Billija ģimene labprāt uzturā lieto tomātus, vislabāk tie garšojot, aizdarīti ar krējumu. Starp citu, usmenieks ir ne tikai aizrautīgs dārzena audzētājs, bet arī burātājs. Usmā viņš dzīvo kopš septiņdesmitajiem gadiem. Arī Billija tēvs Haralds bija burātājs, tolaik pagastā bija nolemts attīstīt burāšanas sportu. Billijs, piedaloties regatēs, ir ieguvis uzvaras, atpūta uz ūdens ļauj atgūt spēkus, lai atkal ķertot pie ikdienas darbiem.

Marlena Zvaigzne

ANCE

Lai saglabātu zaļumbalļu tradīciju un līksmi atzīmētu Latvijas valsts simtgades gadu, 2018. gada 11. augustā visā Latvijā un pasaulē notika simtgades zaļumballe. Arī Ventspils novada Ances parkā tika izdancota zaļumballe.

Pirms dejām stāstu par zaļumballes tradīcijām gan pirmskara Latvijā, gan padomju gados parka estrādē izstāstīja Ances kultūras nama amatiereteātra aktieri, senio-

ru deju kolektīvs, amatiereteātra "Ugāles drāma" režisore Iveta Pete ar Ugāles pagasta amatiermākslas kolektīvu pārstāvjiem. Tie, kas bija zaļumballē, tagad zina, ka agrāk zaļumballes tika pozitīvi vērtētas kā labākā alternatīva iepretim brīvā laika pavadīšanai muižas krogos. 1923. gadā "Izglītības Ministrijas Mēnešraksts" rakstīja: "Iestājoties pavasarim, visa sabiedriskā dzīve, tā sakot, pāriet krūmos."

Daudzus vēsturiskus faktus

Novada simtgades zaļumballe

un stāstus par zaļumballēm var izlasīt starpnozaru mākslas grupas "Serde" sagatavotajā izdevumā "Tradīciju burtnīca "Zaļumballe"". Tajā ir apkopoti stāsti par piedzīvoto zaļumballēs dažādās Latvijas vietās un laikos, šajā burtnīcā ir arī stāsti par Ventspils novadu un "Piltenes prāģeriem", kas kļuva slaveni 30. gados.

Novada zaļumballē Ancē, ņemot vērā senās tradīcijas, bija gan izsole, gan bufete, uzstājas mūsu novada pūtēju orķes-

tris "Ugāle", ko vēlāk nomainīja kapela "Suitu muzikanti". Tika ievērotas visas zaļumballes tradīcijas, izņemot vienu, – nebija kautiņa. Kā minēts "Tradīciju burtnīcā", kautiņi arīdžan uzskatāmi par zaļumballēm raksturīgu izpausmi. Gandrīz katrā ballē agrāk tika skaidrotas attiecības ciemu, pagastu, pilsētu un rajonu starpā.

Priecēja, ka uz simtgades zaļumballi Ancē bija sabraukuši ļaudis gan no kaimiņpagastiem, gan

arī no tālienes. Vaicājot viesiem no Rīgas, kāpēc viņi nepalika galvaspilsētā, atbilde bija: "Rīgā nav īstas zaļumballes gaisotnes, tā var būt tikai laukos." Spītējot lietum, kas ik pa laikam deļotājus pamērcēja, šiberējām līdz pat pirmajiem rīta gaiļiem.

Paldies visiem, kas piedalījās zaļumballes sagatavošanas darbos, un dalībniekiem.

Ances kultūras nama vadītāja
Vita Auziņa

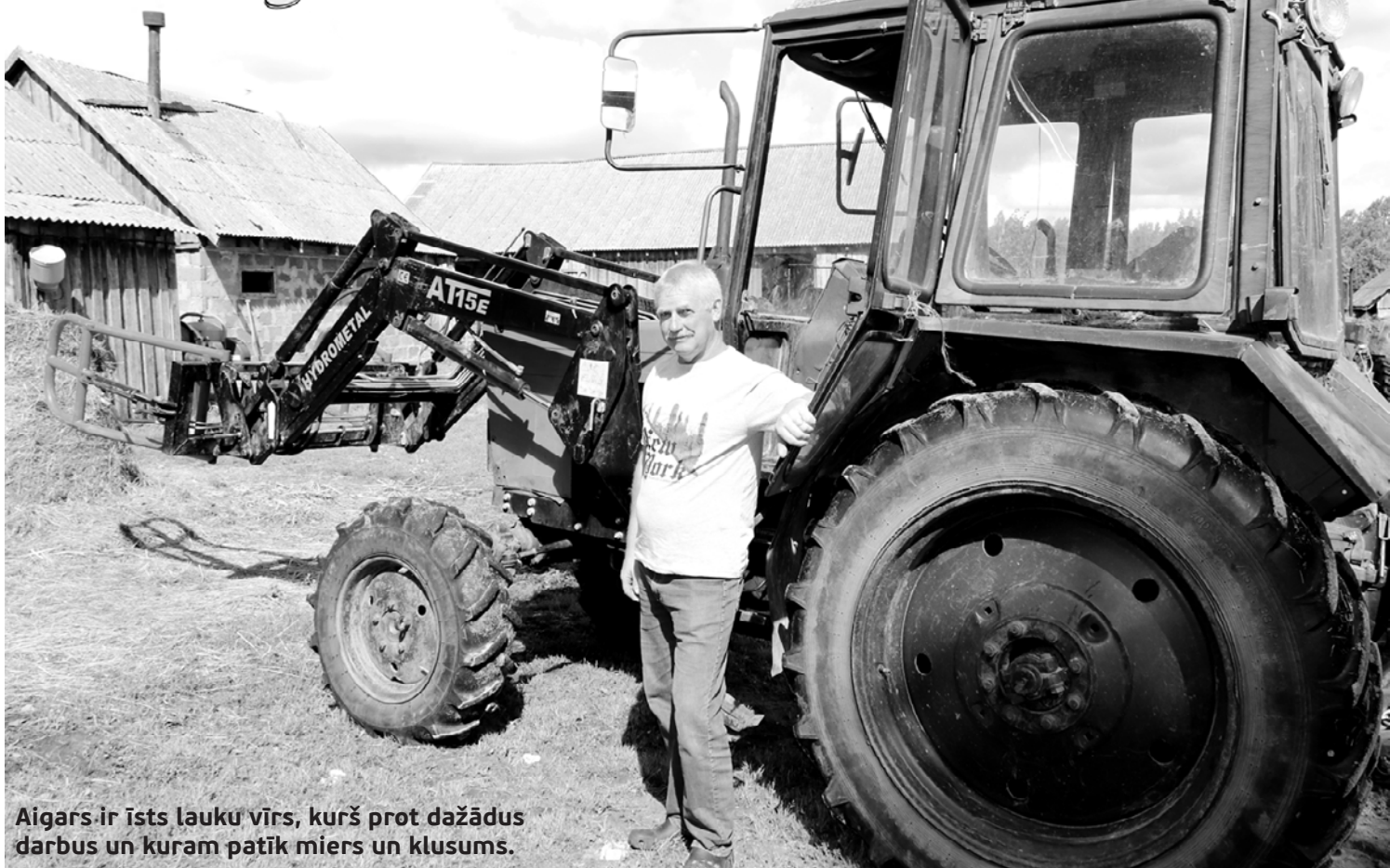
UZŅĒMĒJDARBĪBA

Novērtē Eiropas Savienības iespējas

Aigaram Pečakam, kurš audzē gaļas liellopus, piešķirti 15 000 eiro, tādējādi Eiropas Savienība sniedz atbalstu uzņēmējdarbības uzsākšanai, attīstot mazās lauku saimniecības.

Usmenieks dzīvo no senčiem mantotā mājā, "Kristbrūži" viņam ir mīļa vieta, kuru nekad nav gribējis atstāt, tādēļ arī saimniekošanas plāni saistās ar dzimtas īpašumu. Pēc izglītības Aigars ir meža tehniķis, viņš ir strādājis par mežsargu, meža izstrādes meistarū, apsargu, bet kūti vienmēr ir bijuši lopi. Vienubrīd tās bijušas septiņas slaucamas govīs, audzētas arī vairāk nekā 20 cūkas. Kad tas vairs nebija izdevīgi, ģimene sāka domāt par gaļas liellopu iegādi. Aigars algotu darbu nestrādā jau astoņus gadus, sieva Kristīna līdz jaunajam gadam būs nodarbināta uz dzelzceļa – pēc tam būs jādomā, ko darīt. Pašu saimniecība ir labs atspajds, ja jānodrošina iztikšana, bet, kā atceras Aigars, sākums nemaz nebija tik gluds: "Nopirkām pirmās trīs gaļas teles, aplecinājām, bet, kad sākās dzemdības, divi teļi nomira. Tagad ganāmpulkā, kurā ir ap 20 dzīvnieku, dzīvo arī vaislas bullis. Tas labais, audzējot gaļas liellopus, ir fakts, ka neesi piesiets pie kūts. Mīnuss ir neregulārie ienākumi. Telītes atstājam ganāmpulka paplašināšanai, bet uz izsolēm vedam kādus sešus septiņus mēnešus vecus bullēnus, par vienu saņemot ap 700 eiro." Izklaušās labi, bet gotiņai gada laikā piedzimst tikai viens pēcnācējs, tādēļ ir jāgaida, kad makā atkal ierīpos nauđiņa. Gaļas

MARLENAS ZVAIGZNES FOTO

Aigars ir īsts lauku vīrs, kurš prot dažādus darbus un kuram patīk miers un klusums.

liellopi netiek piesieti, tie uzturas ierobežotā teritorijā, no kuras reizēm izmūk, bet, tā kā tie ir pieraduši pie saimnieka, tad dzīvniekus var viegli atvilināt atpakaļ.

Novērtējot tēva pūliņus, vecākais dēls Mārtiņš ierosinājis izmantot pieejamo Eiropas Savienības finansējumu mazo lauku saimniecību attīstībai, tādēļ Aigars apmeklēja Lauku konsultāciju un izglītības centra Ventspils biroju. Tā vadītāja Īrisa Roze-Posuma sagatavoja

projekta pieteikumu, uzrauga tā realizēšanas gaitu. Usmenieks iegādājās jaunu pļaujmašīnu, pārvietojamu barotavu, saliekamu žogu, grābekli un sienu ietinēju. Aigars leš, ka ganāmpulku varētu palielināt līdz 30, 40 dzīvniekiem, vairāk gaļas liellopu liedz turēt ierobežotā zemes platība. Kopā ar mežu viņam pieder 30 hektāri zemes. Zeme tiek arī nomāta, lai varētu nopļaut sienu. Aigars ir priecīgs, ka var saņemt Eiropas platībmaksājumus, arī tie ļauj

atsperties un plānot ienākumu un izdevumu plūsmu. Viņš sēj labību, kas noder ne tikai pašu saimniecībā, bet arī pārdošanai medniekiem.

Aigars un Kristīna ir izaudzinājuši trīs bērņus: Ievu, Mārtiņu un Jāni Pēteri. Viņi zina, ko nozīmē dzīve laukos, prot dažādus darbus, tādēļ var palīdzēt vecākiem, ja viņi vēlas nedaudz atpūsties. Pēdējo gadu Pečaku saimniecībā ir slaucama gotiņa, tādēļ pagaidām ģimene var mieloties ar svaigiem piena

produktiem. Aigars, minot savus vaļaspriekus, teic, ka ir aktīvs mednieks, viņam ar sievu patīk ceļot. "Esam bijuši Vācijā un Zviedrijā, bet vispār savā būtībā esmu īsts lauku cilvēks. Mani nemaz nevilina pilsētas dzīve. Usmā ir miers un klusums, un miera nekad nevar būt par daudz. Esmu tikai priecīgs, ja tuvāka kaimiņš dzīvo divu kilometru attālumā."

Marlena Zvaigzne

JŪRKALNE

Sārnatē atrod kuģa vraku

Pagājušā gada decembrī Jūrkalnē atklāja "Vētru muzeju", ko jau apskatījuši vairāki tūkstoši interesentu. Tas ir stāsts par notikumiem, leģendām un noslēpumiem, ko glabā zemūdens pasaule. Tomēr ar šīs ekspozīcijas atklāšanu Baltijas jūras izzināšana nav apstājusies. Jūrkalnē reģistrētā "Zemūdens kultūrvēsturiskā mantojuma asociācija" turpina veikt ekspedīcijas un pētīt Baltijas jūru, kā arī dažādus iekšzemes ūdeņus.

Latvijas piekraste ir bagāta ar kuģu vrakiem, un zinātnieki apgalvo, ka to skaits mērāms tūkstošos. Daudzi vraki ir arī Jūrkalnes apkaimē, daži no tiem atrodas pavisam tuvu – tikai kādus 150 – 200 metrus no krasta. Kad ūdens ir dzidrs, vrakus var saskatīt, peldot pat bez speciāla nirēju aprīkojuma.

Par vietām, kur nogrimuši kuģi, nereti stāsta vietējie zvejnieki – šeit pēkšņi mainās jūras gultne, ķeras zvejas tikli, un vraku siluete mēdz būt pat redzama no laivas. Tā noti-

ka arī šovasar, kad vairāki Sārnates iedzīvotāji ziņoja, ka piekraste ir izmainījusies, jūra neparasti tālu atkāpusies, bet dzidrajā un mierīgajā ūdenī saskatāms kāds nogrimis kuģis.

Apsēkojot norādītās koordinātes, aptuveni 100 metru no krasta tiešām tika atrastas kāda sena kuģa paliekas, kas gandrīz pilnībā bija ieskalotas smiltīs. Kuģis darināts no melnozola, garumā ap 27 metriem, platumā ap 12 metriem. No vraka paņēma dažas atlūzas, lai nodotu speciālistiem ekspertīzes veikšanai. Savukārt viena no kuģa koka tapām nogādāta "Vētru muzejā".

Sekmīgā ekspedīcija apliecināja zemūdens tūrisma potenciālu Baltijas jūrā. Bija domāts to attīstīt tieši Jūrkalnes piekrastē, interesentiem piedāvājot apgūt niršanas pamatus, kā arī organizējot niršanas ekskursijas uz vrakiem instruktoru pavadībā. Tomēr plāniem par zemūdens tūrisma attīstību svītru pārvilkā 2016. gada martā pieņemtās izmaiņas "Jūras vides aizsardzības un pārvaldības likumā" un uz šī li-

LĪGA DADŽA ARHĪVA FOTO

Senā kuģa vraks gandrīz pilnībā ieskalots smiltīs.

kuma pamata izstrādātie Ministru kabineta "Noteikumi par niršanu jūrā ierobežotās teritorijās".

Valsts noteica teritorijas, kurās drīkst nirt tad, ja ir saņemta īpaša atļauja. Jūrkalnes piekrastē par tādām tika noteiktas pilnīgi visas vietas, par kurām "Zemūdens kultūrvēsturiskā mantojuma asociācija" bija citīgi sniegusi informāciju, ka tur kaut kas zem ūdens atrodas, lai gan daudziem vrakiem nav ne kultūrvēsturiskas vērtības, ne arī jebkādi nirēju drošības apdraudējumi. Piemēram, tagad, lai apskatītu nogrimušu zvejnieku laivu, kas atrodas 70 metrus no krasta 2 metru dziļumā, vismaz mēnesi iepriekš Krasta apsardzei jāiesniedz pieteikums niršanas atļaujas saņemšanai. Atļaujas cena ir 30 eiro, un to izsniedz uz 30 dienām.

Tomēr apstākļi Baltijas jūrā mēdz būt tādi, ka mēneša laikā nemaz nav iespējams ienirt gan laika apstākļu, gan redzamības dēļ. Turklāt šādi tiek atstumti visi ārvalstu nirēji, kuriem Latvijā būtu jāierodas jau 30 dienas pirms niršanas, uzrādot izziņas ar notariāli apliecinātiem tulkojumiem valsts valodā. Iespēja nirt liegta arī nepilngadīgajiem, jo atļaujas izsniedz tikai personām no 18 gadu vecuma. Lai gan citur pasaulē noteikta dziļumā drīkst nirt jau no astoņu, deviņu gadu vecuma, savukārt no 15 gadu vecuma, ja apgūts attiecīgu apmācību kurss, ierobežojumi ir tādi paši kā pieaugušajiem. Tādējādi Jūrkalnē nav iespējams organizēt arī bērnu un jauniešu niršanas nometnes, kas citviet pasaulē ir populāras.

Šo iemeslu dēļ nirēji vraka koordinātes Sārnatē nefiksēja, jo citādi jūras kartē atkal parādītos kārtējais niršanai ierobežotais rajons. Lai vismaz šis paliek bērņiem, ko snorķējot apskatīt.

"Zemūdens kultūrvēsturiskā mantojuma asociācijas" līdzdibinātājs Saulvedis Vārpiņš atklāj, ka viņam pirms dažiem gadiem bija iespēja piedalīties Baltijas jūras valstu konferencē, kur fascinēja Zviedrijas kolēģu stāstītais un viņu prasme aizsargāt kultūrvēsturisko mantojumu, vienlaikus to padarot pieejamu interesentiem, proti, salāgojot visu intereses. Zviedrijā, lai ienirtu kuģa "Mars" vrakā, kas neapšaubāmi ir pasaules mēroga kultūrvēstures piemineklis, nav nepieciešamas ne sodamības izziņas, ne individuāla atļaujas prasīšana mēnesi iepriekš. Tur atļauju uz visu sezonu saņem niršanas klubs, kas organizē niršanu un par to arī atbild, nevis katrs nirējs individuāli.

Agrāk, ja vien laika apstākļi atļāva, katrās brīvdienās vairāki niršanas klubi Latvijā organizēja izbraucienus uz vrakiem, turklāt liela daļa no nirējiem bija ārvalstnieki. Pēc noteikumu stāšanās spēkā situācija mainījās, un niršana apstājās. Latvijas nirēju klubi savas aktivitātes pārcēla uz Sarkano jūru, Vidusjūru, kā arī atrada citas nodarbes.

Uģis Dadzis

Ventspils novada pasākumu afiša

KULTŪRAS VĒSTIS

11. septembris – 15. oktobris

NOVADS

18. septembrī kultūras un tautas namu vadītāju seminārs Ventspilī.

PILTENE

25. septembrī plkst. 19 Rudens zolītes kauss.

25. septembrī plkst. 14 Dienas centra tikšanās.

Bibliotēka

Izstādes:

● Literatūras izstāžu cikls un stends "Bibliotēkas kalendārs stāsta" – par ievērojamiem cilvēkiem jubiliāriem, atceres dienām, svētkiem, aktuāliem notikumiem septembrī.

● Lasītavā tematiska grāmatu izstāde "Dzeja iznāk pastaigāties".

● Literatūras izstāde abonementā "Latvijas 100 gadi: tūkstošgades mīļā".

● Literatūras izstāde abonementā "Ir visi gaisi dzejas pilni" – rakstniekam Vilim Veldrem 110.

● Lasītavā fotoizstāde "Atskatāmies uz 2017. – bibliotēka bildēs".

● Bērnu nodaļā L. Vaļukas fotoizstāde "Sauls meitas".

● Bērnu nodaļā literatūras izstāde "Tu lasi, un nebeidzas pasaules stāsts" – dzejniecei Inesei Zanderei 60.

● Ventspils bibliotēkas rotējošā fonda 56. kopa.

PASĀKUMI:

● **20. septembrī plkst. 15** radoša darbnīca bērniem "Atradu ideju grāmatā".

● **22. septembrī plkst. 12** stādu un rudens velšu maiņas tirzīnīš pie bibliotēkas.

● **23. septembrī plkst. 15** Dzejas dienu pasākums Piltenes pilsdrupās – literāri muzikāla kompozīcija "Šai vakarā, kad sirds ar zvaigznēm sarunājas". Pasākuma viesi – Kristīne Niedola (dzeja) un Ingus Novičāns (mežrags) no Durbes.

● **24.–26. septembrī** jauno grāmatu dienas.

PUZE

30. septembrī plkst. 11 Puzes kultūras namā senioru diena "Prieks satikties un kopā būt!".

6. oktobrī plkst. 17 kultūras nama 90 gadu jubilejas pasākums.

Bibliotēka

Izstādes:

● Literatūras izstāde "Un es klusi pačukstēju" – dzejniecei Inesei Zanderei 60.

● Literatūras izstāde "Viss, ko es saprotu šajā pasaulē, ir tikai pateicoties tam, ka es mīlu" – krievu rakstniekam Ļevam Tolstojam 190.

● Novadpētniecības materiālu izstāde "Puzes pagasta stāsti – Mežaparks".

PASĀKUMI:

● **10. septembrī** sadarbībā ar Puzes pamatskolas latviešu valodas un literatūras skolotāju Sibillu Veģi Dzejas dienām veltīts pasākums 5.–9. klašu skolēniem

"Dzejas dienas – veļas dienas".

● **17.–21. septembrī** radošās darbnīcas bērniem "Lai top!" – darbošanās ar fotopērlītēm "Hama Nabbi".

● **Līdz 30. septembrim** norisinās akcija "Mana sirds manai Latvijai" – atnāc, ieraksti sirsniņā savu vēlējumu Latvijai un ielīmē to Latvijas kartē.

● **Septembrī** (laiks tiek precizēts, sekot informācijai) sadarbībā ar Puzes attīstības veicināšanas biedrību "Niedre" tiek organizēts noslēguma pasākums Mežaparkā projektam "Otrais solis Puzes pagasta vēsturisko vietu sakopšanā, vēstures materiālu apkopošanā un digitalizācijā".

TĀRGALE

14. septembrī plkst. 18 Tārgales pagasta pārvaldes zālē projekta "Sveiks un vesels Ventspils novadā" lekcija par veselīgu uzturu kopā ar Sibillu Veģi.

15. un 16. septembrī Tārgales pagasta līvu folkloras kopa "Kāndla" piedalīsies kultūras mantojuma programmā setu zemē Igaunijā projektā "Etnisko kultūrtelpu attīstība kā tūrisma galamērķis. UNESCO-tourism".

22. septembrī plkst. 16 Rudenāji spēka vietā "Čikstele" Tārgales pagastā.

29. septembrī plkst. 17 Tārgales pagasta pārvaldes zālē projekta "Rakstu raksti" otrā meistardarbnīca – darbošanās ar šujmašīnām "Brother". Tikš apgūta vienkāršas konstrukcijas un tehnoloģijas apģērbu šūšana (latviski krekli, svārki, bikses, kleitas).

5. oktobrī plkst. 19 Kultūras nakts Tārgales pamatskolas zālē. Amatiermākslas kolektīvu prezentācija iedzīvotājiem. Piedalīsies Tārgales amatierkolektīvu dalībnieki un ciemiņi – senioru deju kopa "Brizīte" no Ventspils. Deju kopa aktīvi piedalās pasākumos Latvijā un ārzemēs.

11. oktobrī plkst. 14.00 piemiņas brīdis izcilai operdziedātājai Alīdai Vānei "Jaunalkšņu" mājās.

Plkst. 14.30 mākslinieces piemiņa tiks godināta Doku kapos.

Bibliotēka

Izstādes:

● Izstāžu cikla "Latvijai 100" trešā literatūras izstāde "Zemgale".

● Literatūras izstāde "Bērnu žūrijas 2018" grāmatas".

● Literatūras izstāde "Rakstniekam Vilim Veldrem 110".

● Literatūras izstāde "Dzejniecei Inesei Zanderei 60".

● Literatūras izstāde "Paldies saku Miķeļam!".

● Ventspils bibliotēkas rotējošā fonda 53. kopa.

PASĀKUMI:

● **20. septembrī** jaunāko klašu skolēni iepazīstas ar "Bērnu žūrijas 2018" grāmatām.

JŪRKALNE

15. septembrī plkst. 12 Jūrkalnē pie piemiņas zīmes latviešu bēgļiem uz Zviedriju notiks Eiropas kultūras mantojuma dienu pasākums "Likenā laivā uz svešu zemi", kas veltīts Latvijas Republikas dibināšanai un attīstībai.

22. septembrī Jūrkalnes Ugunsplāvā no plkst. 12.00 pasākums visai ģimenei "Ābolu balle ar ķiļķenu un klimpu danci!". Ābolu balle Jūrkalnē notiek jau astoto reizi, to rīko par godu tūrisma un vasaras sezonas noslēgumam.

Ēdienu gatavošanas meistarklasēs tiks pētītas, izzinātas sūtu ēdienu receptes un gatavoti ēdieni, kuru galvenā sastāvdaļa ir ķiļķeni un klimpas. Kokles spēles meistarklasē tiks gūts ieskaits par kokles vēsturi, par spēlēšanas tradīcijām un instrumenta nozīmi mūsdienās, kā arī jebkurai interesentam būs iespēja pieskarties koklei un sajūst tās skaņas spēku.

Būs pieejama no Pūres vesta mobila ābolu sulas spiede, kur ikviens varēs izspiest sulu no saviem āboliem un uz vietas to arī pasterizēt. Pasākumā, protams, neiztikt arī bez tīrģus – tajā varēs iegādāties ābolus, koku stādus, ievārijumus, ābolu vīnus, keramikus.

Par pasākuma lustīgo daļu parūpēsies etnogrāfiskais ansamblis "Maģie suiti", Jūrkalnes vidējās paaudzes deju kolektīvs, koklētāja Dace Nasteviča un Guntis Niedoļiņš. Īpašie viesi – Andris Daņiļenko un Valdis Zilveris.

Vakarā **no plkst. 21.00** Lielā rudens balle kopā ar grupām "Zelta kniede" un "Neoplāns". Ieeja ballē 5 eiro.

24. septembrī plkst. 13 Jūrkalnes tautas namā ikmēneša Jūrkalnes pagasta senioru tikšanās.

30. septembrī plkst. 11 Jūrkalnes tautas namā Ventspils novada senioru saiets.

Bibliotēka

Izstādes:

● Literatūras izstāde "Bērnu žūrija 2018".

● Literatūras izstāde "Jaunākās grāmatas" (**no 13. septembra**).

● Literatūras izstāde "Pieprasītāko grāmatu tops pusaudžiem".

● Ventspils bibliotēkas rotējošā fonda 58. kopa.

UŽAVA

14. septembrī plkst. 19 Užavas pulciņu un interešu grupu sezonas atklāšanas vakars "Mums viss vēl priekšā". Mīļi gaidīti esošie dalībnieki, un ļoti priecāsimies par jauniem pašdarbniekiem. Nekautrējies un atnāc – iepazīstināsim tevi ar interesējošā pulciņa dalībniekiem un darbību!

22. septembrī plkst. 12 pasākumu cikla "Soļo vesels pretī Latvijas simtgadei" noslēdzošais pārgājiens "Pretim zelta rudenim".

Iepazīsim mūsu Užavu, pārgājiena garums 6 km.

5. oktobrī plkst. 22 Užavas tautas namā ikviens gaidīts Kultūras nakti.

Bibliotēka

Izstādes:

● Literatūras izstāde "Lidojošie burti" – dzejniecei Inesei Zanderei 60.

● Literatūras izstāde "Kas? Kur? Kad?" – Latvijas simtgadi gaidot.

● Literatūras izstāde "Iepazīsti latvju rakstu zīmes!".

● Literatūras izstāde "Lasi un vērtē – Bērnu/jauniešu/vecāku žūrija 2018".

● Literatūras izstāde "Raža nāca sētiņā" – Miķeļdiena.

● Ventspils bibliotēkas rotējošā fonda 54. kopa.

ANCE

Bibliotēka

Izstādes:

● Literatūras izstāde "Dzeja kā piedzīvojums" – dzejniecei Inesei Zanderei 60.

● Literatūras izstāde "Rudens bagātības" – Miķeļdiena (**no 25. septembra**).

● Ventspils bibliotēkas rotējošā fonda 59. kopa.

PASĀKUMI:

● **11. septembrī plkst. 16** Dzejas dienu pasākums "Katram savs mīļākais dzejolis".

● **13. un 20. septembrī** projekta "Mūsu mazā bibliotēka: satiksīsim bērnu grāmatu autorus un ilustratorus" pasākumi PII "Vālo dzīte" bērniem "Uzvāri man pasaciņu".

● **18. septembrī plkst. 10** dzejniecei Inesei Zanderei veltīts pasākums bērniem "Rīts ar "Lupatiņiem".

● **29. septembrī plkst. 11** lasītāju klubiņa "Dažādības" pasākums "Sagaidot rudeni, atceries vasaru!".

UGĀLE

15. septembrī plkst. 13 Ugāles pagasta "Mežrūpniekos" projekts "Sveiks un vesels", tikšanās ar uztura speciālistu.

29. septembrī plkst. 10 Ugāles tirgus laukumā Miķeļdienas gadatirgus.

Ugāles Mūzikas un mākslas skolas izstāžu zālē **līdz 19. oktobrim** darba dienās **no plkst. 13.30 līdz 18.30** apskatāma Ilzes Lagzdīņas gleznu izstāde "Mana pasaule".

Bibliotēka

Izstādes:

● Laimdotas Junkaras gleznu izstāde "Vasaras domas".

● Literatūras izstāde "22. septembris – Baltu vienības diena".

● Grāmatu izstāde "Trimdas izdevums "Archivs" – raksti par latviskām problēmām".

● Literatūras izstāde "Kaimiņu novada rakstniekam Vilim Veldrem – 110".

● Literatūras izstāde "Iezie-

mo vasaru" – recepšu un ārstniecības augu grāmatas.

● Literatūras izstāde bērniem par dabas aizsardzību "Lielum lielum lielums izaug tas, kurš mazs" – dzejniecei Inesei Zanderei 60.

● Ventspils bibliotēkas rotējošā fonda 62. kopa.

PASĀKUMI:

● **20. septembrī** – jauno grāmatu diena.

POPE

13. septembrī plkst. 18 Amatu telpā lekcija par veselīgu dzīvesveidu un uzturu.

Bibliotēka

Izstādes:

● Literatūras izstāde "Rakstniecei Ingridai Sokolovai 95".

● Literatūras izstāde "Viņi ir ceļā" – rakstniecei, tulkotājai, diplomātei Annai Žigūrei 70.

● Literatūras izstāde "Diegu burti" – dzejniecei Inesei Zanderei 60 (**no 14. septembra**).

● Literatūras izstāde "Dižmūiža" – rakstniekam Vilim Veldrem 110 (**no 14. septembra**).

● Literatūras izstāde "Rudenītiņš bagāts vīrs" – Miķeļdiena (**no 24. septembra**).

● Ventspils bibliotēkas rotējošā fonda 60. kopa.

PASĀKUMI:

● **12. septembrī plkst. 10.30** interešu kopa "Kamene" viesojas Usmas bibliotēkas pasākumā "Dzejas dienu noskaņās" pie Usmas ezera.

● **20. septembrī** interešu kopas "Kamene" pieredzes brauciens uz Talsu novadu un Vandzenes bibliotēku.

ZIRAS

Bibliotēka

Izstādes:

● Fotografiju izstāde "Dzīve bibliotēkā" (**no 10. septembra**).

● Literatūras izstāde "Lidojošie burti" – dzejniecei Inesei Zanderei 60.

● Ventspils bibliotēkas rotējošā fonda 59. kopa.

PASĀKUMI:

● **Septembrī** "Nāc un piedalies "Bērnu un jauniešu žūrijā 2018"!".

● **Septembrī** "Izkrāso savu mandalu un atstāj savu novēlējumu Latvijai jubilejā".

● **No 17. septembra** veidojam rudens velšu izstādi "Cik krāsains ir rudens?".

ZLĒKAS

15. septembrī plkst. 13 projekta "Sveiks un vesels" aktīvi izzīltojošs pasākums "Veselīga uztura teorija un prakse".

Bibliotēka

Izstādes:

● Literatūras izstāde bērniem "Dzejniece Inese Zandere".

● Literatūras izstāde "Mūsējie" – "Dzejas dienas 2018".

NOBEIGUMS. SĀKUMS 8. lpp.

● Ugālnieces Irēnas Lakšes gleznu izstāde "Ziedi un..." (no 6. septembra).

● Ventspils bibliotēkas rotējošā fonda 57. kopa.

PASĀKUMI:

● 28. septembrī plkst. 14 Dāmu klubiņa pasākums kopā ar apbalvojuma "Laiks Ziedonim" laureātiem stāstniecēm Aiju Kaminsku un Āriju Klēveri.

USMA

Bibliotēka

Izstādes:

● Literatūras izstāde "Tu lasi, un gaismā ir pasaules stāsts" – dzejniecei Inesei Zanderei 60.

● Literatūras izstāde "Šeit atgriezies gribas arvien" – Usma folklorā, dzejā, prozā.

● Ventspils bibliotēkas rotējošā fonda 61. kopa.

PASĀKUMI:

● 12. septembrī plkst. 10.30 "Dzejas dienu noskaņās" lasītāji tiek ar Popes bibliotēkas lasītāju klubiņu "Kamenes" pie Usmas ezera.

VĀRVE

JIC "Ligzda"

● 14. septembrī plkst. 16 spēļu vakars. Spēlēsīm spēli "Putnu sasaukšana".

● 19. septembrī plkst. 16 pēcpusdienā bērniem "Ābolu salāti ar tomātiem".

● 28. septembrī plkst. 17 tematiskais vakars bērniem "Miķeļdienes ticējumi".

● Septembrī konkurss bērniem "Dabas brīnumi" – dārzeni un augļi.

● 20. septembrī plkst. 13 dāmu klubiņa "Kalizija" nodarbība "Multikatls sievietes virtuvē".

BC "Tine"

● 13. septembrī plkst. 17 "Drošības ABC. Mana drošība ceļā".

● 24.–30. septembrī Miķeļdienes izstāde "Dārzeni brīnumainās pārvērtības".

● 28. septembrī plkst. 17 dzimšanas dienas ballīte "Tinei – 12".

Vārves bibliotēka

Izstādes:

● Literatūras izstāde "Darbiņi brīvajam laikam septembrī".

● Literatūras izstāde "Līze Anlize un citi skaitāmpantiņi" – dzejniecei Inesei Zanderei 60 (no 11. līdz 20. septembrim).

● Literatūras izstāde "Miķeļdiena" (no 21. septembra).

Zūru bibliotēka

Izstādes:

● Literatūras izstāde "Gudrs, inteliģents, bet pavisam vienkāršs cilvēks..." – dzejniecei Inesei Zanderei 60 (no 11. līdz 20. septembrim).

● Eiropas valodu dienai veltīta literatūras izstāde "Iepazīsti dažādu Eiropas valstu literatūras darbus" (no 21. septembra).

● Ventspils bibliotēkas rotējošā fonda 57. kopa.

PASĀKUMI:

● 28. septembrī plkst. 17 radošā darbnīca "Miķeļs bagāts vīrs, tas atnāca zābakos!" – kompozīciju gatavošana no rudens veltēm.

INFORMĀCIJA

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020EIROPAS SAVIENĪBA
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS
Eiropas Lauksaimniecības fonds
lauku attīstībai

Atbalsta Zemkopības ministrija un Lauku atbalsta dienests

Viena no prioritātēm – sakārtoti ceļi

31. augustā Ventspils novadā ekspluatācijā pieņemti trīs pārbūvētie grants ceļi Tārgales un Puzes pagastā.

Ventspils novads ir pirmā pašvaldība Kurzemē, kura iesniedza projekta pieteikumu Latvijas Lauku attīstības programmas 2014.–2020. gadam pasākumā "Pamatpakalpojumi un ciematu atjaunošana lauku apvidos". Ventspils novada domes priekšsēdētājs Aivars Mucenīks uzskata, ka tā devētā grants ceļu programma ir viena no vērtīgākajām iespējām lietderīgi izmantot Eiropas Savienības finansējumu: "Ceļi visos laikos bijuši galvenās artērijas, kas vajadzīgas visām iedzīvotāju grupām, vai tas būtu seniors, jaunie vecāki, kuri ved uz skolu savus bērnus, vai uzņēmēji. Sakārtoti ceļi daudz vairāk piesaista tūristus un rada labāku iespaidu par novadu. Ir secināts, ka mūsu pusē cilvēki par galveno prioritāti uzskata kvalitatīvus ceļus, tādēļ esam gandarīti par iespēju iesaistīties pasākumā "Pamatpakalpojumi un ciematu atjaunošana lauku apvidos".

Programmas līdzekļu apgūšanu Ventspils novadā uzsāka 2016. gada septembra vidū, kad notika pirmā grants ceļa A-30 "Jaundobēji – Rinda" pārbūves darbi Ances pagastā, ceļa garums – 4,7 km. Būvniecības darbi šajā objektā bija uzticēti SIA "Venta 1", projektēšanas darbi un autorizraudzība – SIA "SBI-Ventspils", būvuzraudzība – SIA "BaltLine

Globe" pārstāvim Aldim Kasakovskim. Nākamo četru grants ceļu pārbūves darbi 2017. gada nogalē veikti Piltenes pagastā, atjaunojot ceļu P-01 "Lodes – Gaiļkalna kapi", P-10 "Zūru pagriezīens – Ūdrandes darbnīcas – Baloži", P-04 "Gaiļkalnu kapi – Vecmuižciems" un P-03 "Gārde – Ūdrandes darbnīcas" 6,9 km garumā. Būvniecības darbus veica SIA "Ostas celtnieks", projektēšanu un autorizraudzību – SIA "PBT", būvuzraudzību – SIA "BaltLine Globe" pārstāvis Aldis Kasakovskis. Šā gada jūnijā būvniecības darbi pabeigti arī objektā Us-01 "Stacija – Stikli" Usmas pagastā, kur pārbūvēja sliktāko 3,38 km garo ceļa posmu. Būvniecības darbi bija uzticēti SIA "Venta 1", projektēšanas darbi un autorizraudzība – SIA "Projektēšanas birojs "Austrumi"", būvuzraudzība – SIA "SNB projekti" pārstāvim Jānim Baronam. Drīz būs pabeigta Ugāles, Popes un Zlēku pagasta ceļu pārbūve, uzsākta pagājušā gada oktobrī. Savukārt Tārgales un Puzes pagastā ceļu pārbūve sākas šā gada maijā, bet 31. augustā ceļi pieņemti ekspluatācijā. T-3 "Laimiņas – Kamārce" būvniecību veica SIA "Venta 1", projektēšanu un autorizraudzību – PS "ETNA projekti", būvuzraudzību – SIA "Firma L4" pārstāvis Aivars Rudzāts, ceļa posma garums Tārgales pagastā ir 2,38 km, bet Pu-01 "Lodnieki – Ūdari" un Pu-02 "Keņģu tilts" Puzes pagastā ceļa

posmu garums ir 2,13 km. Būvniecība bija uzticēta SIA "Venta 1", projektēšanas darbi un autorizraudzība – SIA "JOE", būvuzraudzība – SIA "Firma L4" pārstāvim Aivaram Rudzātam.

Nākamie objekti, kurus ekspluatācijā plānots nodot septembrī, ir ceļš Ug-56 "Ēnas – Sedliņi" Ugāles pagastā, garums 2,1 km (būvniecības darbus veic SIA "Talce", projektēšanu un autorizraudzību – SIA "Projektēšanas birojs "Austrumi"", būvuzraudzību – SIA "SNB projekti" pārstāvis Jānis Barons), Popes pagastā divi ceļi Po-04 "Jaunvalki" un Po-18 "Krojvalks – Mazbānītis" ar kopējo garumu 2,93 km, kā arī Zl-02 "Ventmala" un Zl-32 "Ēčkalni" Zlēku pagastā, ceļu garums 2,49 km, būvniecības darbus veic SIA "Ostas celtnieks", projektēšanas darbus un autorizraudzību – SIA "Projektēšanas birojs "Austrumi"", būvuzraudzību – SIA "SNB projekti" pārstāvis Edgars Barons.

Pārbūves darbi notiek Zi-04 "Saulītes – Sises ciems" un Zi-03 "Vētras – Mazpūšļi – Blende" Ziru pagastā ar kopējo garumu 1,84 km (būvniecību veic SIA "Venta 1", projektēšanu un autorizraudzību – SIA "JOE", būvuzraudzību – SIA "Firma L4" pārstāvis Aivars Rudzāts), kā arī objektā Uz-30 "Aleksi – Silkrogs" Užavas pagastā 0,87 km garumā (būvniecības darbus veic SIA "Venta 1", projektēšanas darbus un autorizraudzību – PS "ETNA projekti", būvuzraudzību

– SIA "Firma L4" pārstāvis Aivars Rudzāts). Drīz darbus uzsāks arī Vārves pagastā, kur pārbūvēs ceļu Va-7 "Pasiesties ceļš" 2,13 km garumā, būvniecību veiks SIA "Venta 1", projektēšanu un autorizraudzību – PS "ETNA projekti", būvuzraudzību – SIA "Firma L4" pārstāvis Aivars Rudzāts.

Visu šo iepriekš minēto ceļu pārbūve plānota līdz gada beigām.

2018. gada nogalē sludinās iepirkumus būvdarbiem un būvuzraudzībai pēdējo četru grants ceļu pārbūvei, ir veikta būvprojektu izstrāde un saskaņošana būvvaldē. Ceļa Va-10 "Zīles ceļš", Va-15 "Sušķu ceļš" Vārves pagastā ar kopējo garumu 2,92 km, Uz-16 "Rukši – Lielais tilts" Užavas pagastā 1,20 km garumā un T-1 "Krievlauki – Ezernieki" Tārgales pagastā 2,98 km garumā būvprojektu izstrādi veica SIA "PBT". Būvniecības darbus objektos plānots veikt 2019. gada būvniecības sezonā.

Latvijas Lauku attīstības programmas pasākuma "Pamatpakalpojumi un ciematu atjaunošana lauku apvidos" gaitā Ventspils novadā pārbūvēs 22 grants ceļus, kuru kopējais garums būs 39 km. Ventspils novada pašvaldībai maksimāli pieejamais publiskais finansējums no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai ir 2 660 000 eiro. Pašvaldības finansējums ir 10% no attiecināmajiem izdevumiem jeb 295 555,56 eiro.

Kristīne Strika

Ances pagastā pārbūvēts ceļš "Jaundobēji – Rinda".

IZGLĪTĪBA

Ieklausās lektoru teiktajā un sveic pedagogus

Apbalvojumu saņēma arī Stiklu internātpamatskolas skolotāja Inese Veigule – viņa veiksmīgi izmanto Valdorfpedagoģijas metodes.

Augusta beigās, tāpat kā katru gadu, notika Ventspils novada pedagogu sanāksme. Tās tēma – izglītības darba aktualitātes 2018./2019. mācību gadā.

Pasākumu organizēja Izglītības pārvaldes vadītājas Ainas Klimovičas radošā komanda, tādēļ tas bija ne tikai noderīgs, bet arī interesants. Sanāksmes atklāšanā novada domes priekšsēdētājs Aivars Mucenīks aicināja ar aplausiem pateikties Lienītes Alšbergas vadītās Stiklu internātpamatskolas kolektīvam, jo daudzas mācību iestādes darbinieces teju trīs nedēļas bija brīvrūpīgo rindās, atbalstot operatīvo dienestu darbiniekus, kuri dzēsa plašo ugunsgrēku. Aplausi bija ilgi un sirsnīgi. Domes priekšsēdētāja pirmais vietnieks Guntis Mačtams pastāstīja par pedagogu atalgojumu un mērķdotācijām, norādot, ko pašvaldība dara, lai mācību iestādēs strādājošie saņemtu atbilstīgu samaksu. Aina Klimoviča pateicās pašvaldības vadītājiem par izglītībai sniegto atbalstu, norādot, ka tas ir dāsns un ļoti nepieciešams. Vadītāja atcerējās labās prakses materiālu prezentāciju, ideju un pieredzes dienu. Toreiz pārliecinājusies, cik daudz mūsu novadā ir radošu skolotāju, kuri jau tagad savā ikdienas darbā praktizē visu jauno, lai skolēniem būtu interesanti darboties. Aina Klimoviča uzsvēra, cik svarīgi, ieviešot jauno mācību saturu, ir stiprināt pedagogu sadarbību un atbalstīt citam citu – kā skolotājam skolotāju, tā pedagogam audzēkni, jo ir ļoti būtiski, lai ikviens cilvēks skolā justos labi un būtu novērtēts. Savā prezentācijā Izglītības pārvaldes vadītāja minēja, ka topošajā pamatizglītības standartā otrās svešvalodas apguve paredzēta no 4. klases, Latvijas un pasaules vēsturi iecerēts mācīt kā vienotu priekšmetu, plānots ieviest jaunu mācību moduli – drāmu, no 1. līdz 9. klasei varēs apgūt dizai-

nu un tehnoloģijas, arī datoriku, bet 7. klašu skolēniem būs iespēja iedziļināties inženierzinībās. Savukārt 10. klasē skolēniem pamatlīmeni būs jāmacās visi mācību priekšmeti, bet 11. un 12. klasē padziļināti jāapgūst vismaz trīs mācību priekšmeti, orientējoties tālākajam studiju virzienam. Lai atbalstu saņemtu ne tikai skolēni, bet arī pedagogi, viņi tiek aicināti izvirzīt vienu konkrētu prioritāti pedagoģiskā darba pilnveidei un iedibināt regulāru laiku kopdarbam, atrast saskarsmes punktu mācību saturā, par kuriem sarunāties, tad ieguvēji būs arī skolēni – viņi saņems kvalitatīvas zināšanas un uzlabos savus sasniegumus. Daži no galvenajiem uzdevumiem jaunajā mācību gadā ir vadības kapacitātes un atbildības stiprināšana, īstenojot kvalitatīvu izglītības procesu, kurā galvenais ir skolēns, kompetentas skolotāju komandas veidošana, pedagoga lomas maiņa, radoša pieeja darbam, izmantojot mācīšanas un mācīšanās pieeju mācību stundās, mācību procesa pēctecības nodrošināšana, pārejot no pirmsskolas uz sākumskolu, no sākumskolas uz pamatskolu, tā sekmējot skolēnu adaptāciju jaunā vidē.

Ventspils novada skolotājiem labi pazīstamā pedagoģijas doktore Aija Tūna uzstājās ar priekšlasījumu "Piecas minūtes pirms: par ko pedagogam padomāt jaunā mācību gada priekšvakarā". Viņa pieskārs jautājumam par mācību satura reformu, piebilstot, ka komati arī turpmāk būs liekami turpat, kur iepriekš, arī reizrēķins un Pitagora teorēma nemainīsies. Lektore aicināja par pārmaiņām domāt kā par procesa un attieksmes reformu. "Satus, process un attieksme ir tās trīs lietas, kas mums jāpatur prātā un jāspēj apzināti par tām domāt. Apzinātība ir mūsu mērķtiecīga darbība, lai skatītu sevi pasaules kontekstā." Daudziem ir jautājums par to, kā noteikt izglītības kvalitātes līme-

Skolotāja Dzintra Hartmane sveic savu kolēģi Daci Veseli, kura Ugāles vidusskolā organizē mūsdienīgas mācību stundas.

MARLENAS ZVAIGZNES FOTO

ni. Lektore uzskata, ka viens no galvenajiem rādītājiem ir laimīgs skolotājs, kuram ir stingrs pamats zem kājām, kurš var pamatot savus lēmumus un nebaidās iet pretim saviem skolēniem. Kvalitatīvu izglītību raksturo profesionāls skolotājs, kurš ir atvērts apkārtējiem apstākļiem un pārmaiņām un ir gatavs augt, attīstīties un mainīties. Simtgades kontekstā Aija Tūna aicināja pedagogus kopā ar jauniešiem lūkoties nākotnē: "Ļoti svarīgi ir priecāties par piederības sajūtu. Katrs bērns, kurš cīnās ar jūsu doto uzdevumu, katrs kolēģis, kuram kaut kas neveicas, tiks ar darāmo galā labāk, ja būs piederības sajūta, ja viņš zinās, ka ir, pie kā vērsties pēc palīdzības, ir cilvēks, kurš priecāsies par sasniegumiem. Vienotība nenozīmē to, ka mēs visi esam vienādi, bet to, ka, saliekot kopā katra prasmes, rodas bagātība un vēlme darboties. Sadarbība vienmēr būvē tiltus, kurus varam izmantot grūtos brīžos un lielu mērķu sasniegšanai. Padomājiet arī par līdzdalību un to, ka jēgpilnāk ir darboties kopā, diskusijas gaitā atrodot kompromisu. Nekas nerodas tad, ja neesam noformulējuši, ko īsti gribam, bet, kad tas ir izdevies, sava ideja ir jāaizstāv, jo nav jau tā, ka pasaule atplestām rokām pieņem to, ko esam radījuši ar mīlestību, pūlēm, lielu darbu un entuziasmu. Padomāsim arī par to, cik daudz uzticamies paši sev. Tas ir viens no labajiem rīkiem, kā sev palīdzēt, kā sevi motivēt, arī iepriecināt. Ne mazāk būtisks jautājums ir, vai ticam saviem līdzcilvēkiem. Ja tā ir, mums ir vieglāk un drošāk dzīvot."

Lektore aicināja atcerēties arī to, ka katram cilvēkam ir atšķirīgi uzskati par dzīvi, tādēļ nereti audzēkņu vecāki nesaprot skolotāju teikto, jo viņiem ir cita pieredze. Tāpat arī skolēni dažkārt nesaņem, ko pedagogs vēlas, tādēļ ir būtiski visu izklāstīt soli pa solim un pamazām. Aija Tūna uzskata, ka skolotājam nevajag baidīties atzīties kolēģiem savā vājumā un nezināšanā, bet gan droši vaicāt padomu, kas palīdzēs atrisināt

konkrēto situāciju. Ikdienas darbā noderēs arī radošums un prasme laikus izkustēties, iztaisojot muguru un plecus, jo fiziskā enerģija palīdz atbrīvot mentālo – tad stundās ir daudz vieglāk domāt. Pedagoģijas doktore atgādināja arī to, ka cilvēks var varēt un var nevarēt, un tas nav nekas nosodāms. Katram ir brīži, kad trūkst spēka un vajadzīgs uzmundrinājums. Aija Tūna aicināja Ventspils novada pedagogus aktīvi izmantot Kultūras ministrijas Latvijas valsts simtgades biroja projekta "Latvijas skolas soma" iespējas, iepazīt kultūras un dabas vērtības, doties apskatīt izstādes, kino, deju un teātra uzvedumus. Pateicoties projektam, tiek stiprināta jaunās paaudzes nacionālā identitāte, pilsoniskums, valstiskās piederības apziņa, attīstīta kultūras izpratne un izpausmes kompetence, paaugstināta izglītības kvalitāte un mazināta sociālā nevienlīdzība.

"Radio Skonto" ētera balss Valdis Melderis runāja par tēmu "Efektīva komunikācija jeb – griebeju, kā labāk, bet...". Atraktīvā un enerģiskā runātāja teikto ir grūti atstāt; lai ilustrētu kādu piemēru, viņš bieži izmantoja savu pieredzi. Runātājs atgādināja, ka sadarbībā būtisks ir savstarpējais izdevīgums, savukārt attiecībās loģikas nav. Tur darbojas citi saziņas likumi. Slinkums, viņaprāt, piemīt tikai čakliem cilvēkiem, un tam vajag ļauties, jo slinkums ļauj saglabāt labu fizisko un garīgo veselību. Valdis Melderis ieteica par saviem trūkumiem pasmieties pašiem, jo tad citiem vairs nebūs iemesla zoboties – viss jau būs atklāts.

Skolotāju sanāksmē pasniedza deviņus pašvaldības apbalvojumus "Gada skolotājs", novērtējot pedagogu ieguldījumu mācību un audzināšanas darbā, veikumu

izglītības kvalitātes paaugstināšanā un radošumu. Apbalvojumu "Gada skolotājs" piešķīra piecās nominācijās: par inovācijām izglītības procesā, par ieguldījumu un sasniegumiem audzināšanas, ārpusstundu un interešu izglītības darbā, par mūsdienīgu un kvalitatīvu izglītības darba organizēšanu un vadību, par ieguldījumu un sasniegumiem atbalsta pasākumu nodrošināšanā izglītojamiem un par kvalitatīvu, atbildīgu, radošu darbu, augstu kompetences līmeni, aktīvu sabiedrisko darbību izglītības jomā. Nominācijā "Par inovācijām izglītības procesā" pašvaldības atzinības rakstu un apbalvojumu saņēma Ugāles vidusskolas skolotāja Dace Vesele un Puzes pamatskolas skolotāja Sibilla Veģe, nominācijā "Par ieguldījumu un sasniegumiem audzināšanas, ārpusstundu un interešu izglītības darbā" – Piltenes vidusskolas skolotājs Reinis Ziemeļis un Stiklu internātpamatskolas skolotāja Inese Veigule, nominācijā "Par mūsdienīgu un kvalitatīvu izglītības darba organizēšanu un vadību" – Tārgales pamatskolas direktore Ilze Judzika, nominācijā "Par ieguldījumu un sasniegumiem atbalsta pasākumu nodrošināšanā izglītojamiem" – Piltenes pirmsskolas izglītības iestādes "Taurenītis" skolotāja Undīne Priedoliņa un Tārgales pamatskolas sociālā pedagoģe Dace Ābele, savukārt nominācijā "Par kvalitatīvu, atbildīgu, radošu darbu, augstu kompetences līmeni, aktīvu sabiedrisko darbību izglītības jomā" – Popes pirmsskolas izglītības iestādes "Zemenīte" skolotāja Solvita Fogeļe un Zūru pamatskolas skolotāja Agrita Upīte. Pasākuma noslēgumā uzstājās dziedātājs Mārtiņš Ruskis, un vairākas dziesmas klātesošie pievienojās solistam.

Marlena Zvaigzne

Sveicam jaunajā mācību gadā Ventspils novada skolēnus un pedagogus, vecākus un visus pārējos atbalstītājus!

INFORMĀCIJA

Latviska un sirsnīga atmosfēra

Sieviešu biedrības "Spārni" radošā komanda jau sešpadsmito reizi Piejūras brīvdabas muzejā organizēja Pagastu dienu, pulcējot daudz apmeklētāju.

Saulainais laiks tā vien vilināja laukā no mājām, un iespēju atpūsties brīvā dabā izmantoja gan ventspilnieki, gan novada iedzīvotāji. Pēdējie lielākoties bija īpaši aktīvi lomā, jo piedāvāja savu produkciju, piemēram, dārzeņus un augļus, kūpinātu gaļu un zivis, kūkas un sklandraušus, kādu stiprāku mēriņu un uzkodas, maizi un medu, dažādus amatniecības izstrādājumus. Pasākuma apmeklētāji cienājās ar dažādiem virumiem, kurus bija pagatavojušas čaklās novada saimnieces. Visi galdiņi bija aizņemti, cilvēki labprāt mīlojās ar dažādiem gardumiem un omulīgi sarunājās cits ar citu, jo Pagastu dienas noskaņa vedināt vedināja smaidīt, priecāties un baudīt svētkus. Kā savā uzrunā atzina novada domes priekšsēdētājs Aivars Mucenieks, ja pasākumu rīko sieviešu biedrības "Spārni" aktīvistes, tas nevar neizdoties. Biedrības vadītāja Zigrīda Krauze ir gandarīta par latvisko un sirsnīgo atmosfēru, piedāvāto preču dažādību, garšīgajiem ēdieniem un koncertu – viss atgādināja seno laiku gadatirgu. Viņa saka: "Katru gadu cenšamies pilnveidot un dažādot pasākumu, lai tas vienmēr būtu saturīgs. Šoreiz skatījām priecēja novada pagastu pārstāvju adītā šalle, kuru kopā sašuva pagastu pārvalžu va-

ditāji un kultūras darbinieki. Radās doma, ka to varētu izlikt apskatei Latvijas Nacionālajā bibliotēkā, jo tas ir liels veikums, ar kuru varam lepoties. Priecēja muzikālā programma – dziedātājas, muzikanti, kā arī mūsu dejotāji, kas atsauc atmiņā daļu no skaistajiem Deju svētkiem vasaras sākumā. Pagastu diena pārsteidza ar daudzveidību. Katrs apmeklētājs varēja nobaudīt dažādus gardumus, katli ātri vien bija tukši. Gribu teikt lielu paldies visiem darba darītājiem, kultūras darbiniecēm, pagastu pārvalžu vadītājiem, pasākuma vadītājai Zanei Pamšei, novada pašvaldības

Savus lauku labumus piedāvā pilteniece Ilze Šefanovska. Viņa aicināja nogaršot dažādus kūpinājumus. Interesantas lietas varēja iegādāties arī citviet. MARLENAS ZVAIGZNES FOTO

deputātiem un domes vadībai par sadarbību, atbalstu un finansiālu palīdzību svētku rīkošanā."

Par atraktīvo koncertu Zigrīda ir pateicīga māsām Legzdiņām, muzikālajai grupai "Akords", cieņiņiem no Strenčiem un Vācijas.

Biedrības "Spārni" vadītāja saka paldies gan pasākuma dalībniekiem, gan skatītājiem: "Lauku ļaudīm, kuri izrādīja savus labumus, gribu novēlēt veiksmīgu rudens darba cēlienu, lai ar prieku varētu sagaidīt mūsu miļās Latvijas

svētkus. Lai garie rudens un ziemas vakari ir piepildīti ar jaunām idejām un rodas domas, kā tās īstenot. Lai visiem stipra veselība un dzīvesprieks! Uz tikšanos nākamajos svētkos!"

Marlena Zvaigzne

Pagastu dienu vadīja Zane Pamše, viņai palīdzēja novada kultūras darbinieces. Užavas tautas nama vadītāja Gita Vilgute (pa labi) teica, ka lepojas ar saviem pagasta cilvēkiem, un iepazīstināja ar enerģisko Ilgu Gailišu, kura ir prasmīga kulināre un pavāre, rokdarbniece un dzied sieviešu vokālajā ansamblī, ir iesaistījusies amatiertheātra kolektīvā.

Puzes pagasta iedzīvotāja Solvita Čače vārīja gardu soļanku. Viņai palīdzēja dēliņš un vīrs. Zlēku pagasta pavāri cienāja ar jēra gaļas, bet piltenieki – ar baraviku zupu.

Ziemā pagastos čaklās rokdarbnieces adīja novada šalles fragmentus, lai Pagastu dienā tos sašūtu kopā un izveidotu 170,64 metru garu šalli. To ritina Tārgales pagasta pārvaldes vadītājs Mārcis Laksbergs un sieviešu biedrības "Spārni" vadītāja Zigrīda Krauze.

Pasākumā bija padomāts arī par daudzveidīgiem muzikāliem priekšnesumiem, piemēram, uzstājās akordeonistu ansamblis "Akords", bet te redzamas māsas Legzdiņas.

SPORTS

Undai zelts un Alisei bronza

11. un 12. augustā Rīgā, jāšanas sporta bāzē "Kleisti", notika Latvijas Republikas nacionālais čempionāts konkūrā pieaugušajiem, jauniešiem, bērniem, poniju jātniekiem, amatieriem un jaunzirgiem. Čempiones titulu izcīnīja Laura Penele ar zirgu Dundas VDM no Mārupes zemnieku saimniecības "Lielceri".

Jātnieku sporta kluba "Demora" sportisti startēja ar diviem zirgiem un diviem ponijiem. Pirmās dienas divu fāžu maršrutā II grupas ponijiem ar šķēršļu augstumu 90 cm Alisei Lūsei 4. vieta ar poniju Džoana. Otrajā dienā maršrutā ar vienu pārlēkšanu uz laiku ar 95 cm augstiem šķēršļiem – 2. vieta, kas čempionāta kopvērtējumā Alisei deva bronzas medaļu.

Annai Čakstiņai ar Veto attiecīgi 6. un 5. vieta.

Ātruma maršrutā amatieriem Undai Egendorfai ar Lēdiju 2. vieta, otrās dienas izšķirošajā maršrutā ar vienu pārlēkšanu uz laiku Unda pirmā. Kopvērtējumā Unda trešo reizi izcīnīja Latvijas Republikas amatieru čempiones titulu. Artūrs Stonkus ar Leksiju Lilī septītais un otrais, ierindojoties uzreiz aiz spēcīgāko trijnieka.

Gatavojoties čempionātam, Unda startēja sacensībās "Future Jumping Cup 2018" Jaunmārupē, ar Lēdiju izcīnot 5. vietu 100 cm maršrutā, bet ar zirgu Red Grace iegūstot dažus soda punktus. Tajā pašā dienā Tukumā startēja Samanta Kausiņa ar Campari, divu fāžu maršrutā ar 80 cm augstiem šķēršļiem izcīnot uzvaru.

JSK "Demora" valdes priekšsēdētāja Gelinta Apse

Unda startā ar Lēdiju.

GELINTAS APSES ARHĪVA FOTO

"Kartera" sportistu starti Itālijā

Itālijā notika Starptautiskās ritenbraukšanas federācijas (UCI) pasaules kausa izcīņas otrais posms ar labāko sportistu piedalīšanos. Sacensības notika trijās grupās: sieviešu grupā, vīriešu 26 collu velosipēdu grupā, kurā Latviju pārstāvēja Ansis Dermaks ("Karters", Usma), un vīriešu 20 collu velosipēdu grupā, kurā piedalījās šī gada Latvijas čempions Arvis Dermaks ("Karters", Usma) un arī pirmo reizi pieaugušo grupā pasaules kausā startējošais sportists Reinis Atvars ("Karters", Salaspils).

Sacensību norises vieta – Val di Sole ieleja Trentino provincē Itālijā. Ziemas sezonā ieleja ir iecienīts kalnu slēpošanas kūrorts, bet vasarā viena no aktīvās atpūtas iespējām ir ritenbraucējiem. Pirms diviem gadiem Val di Sole notika gada lielākais UCI triāla notikums – pasaules čempionāts.

Ansim kvalifikācijā 37 soda punkti un 7. vieta.

KRISTAPA SKUDRAS ARHĪVA FOTO

Sacensību kvalifikācijas braucieni diena bija lietaina, trase slidena, sportistiem bija jābūt īpaši piesardzīgiem. Kvalifikācijā 20 collu velosipēdu grupas dalībnieki

bija sadalīti četrās grupās, katrā kādi 14 braucēji. Lai kvalificētos pusfinālam, priekšbraucienā jābūt starp labākajiem trim grupā vai jāuzrāda viens no četriem labāka-

jiem rezultātiem. Kontroles laiks priekšbraucienā – 1 stunda 15 minūtes, kurās jāveic pieci kontroles posmi, katrs divreiz.

Šoreiz Arvi no trešās vietas

šķīra 12 soda punkti, iekļūšana pusfinālā jāatliek uz nākamo pasaules kausa izcīņas posmu. Priekšbraucienā iegūti 24 soda punkti un piektā vieta. Reinis savā pirmajā sacīkstē pasaules kausā pieaugušo konkurencē visās sekcijās saņēma maksimālo soda punktu skaitu. Sasniegt savu mazo mērķi – vismaz vienu sekciju pabeigt bez soda punktiem – šoreiz neizdevās. Kopvērtējumā Arvim Dermakam savā grupā 33. vieta, Reinim Atvaram – 60. vieta.

Atsevišķi kvalifikācijas braucieni bija arī 26 collu velosipēdu grupā, un starts Ansim Dermakam. Veicamas piecas sekcijas, katra divreiz. Šeit tāpat četras grupas un katrā ap desmit braucēju. Uzdevums, lai tiktu pusfinālā, – būt starp labākajiem trim. Ansim kvalifikācijā 37 soda punkti un 7. vieta. Šī gada pasaules kausa izcīņā atlikuši vēl divi posmi – Beļģijā, Antverpenē, un Vācijā, Berlinē.

"Kartera" prezidents
Kristaps Skudra

Latvijas kauss velotriālā Usmā

18. augustā Usmas pagastā Latvijas kausa posmu velotriālā bija noorganizējuši Latvijas labākie sportisti – brāji Ansis un Arvis Dermaki. Ieguldot lielu darbu, izveidota piemājas trase, ko brāji izmanto treniņiem un arī sacensību rīkošanai. Trasē ir akmeņu, betona bloku, riepu un citu priekšmetu krāvumi, kā arī īpaši veidojumi. Šī gada sacensībās tā bija papildināta ar jauniem elementiem.

Sportistiem jāprot pārvarēt dažādus šķēršļus.

MEGIJAS KARŅICKAS FOTO

Uz starta devās 25 velotriāla sacensību dalībnieki, bija izveidota arī senioru grupa. Tajā pirmais bija smiltienietis Uldis Upenieks. Otrajā un trešajā vietā – rīdzinieki Miķelis Lukša un Armands Ikalis. Latvijas kausa izcīņā iesācēju grupā uzvara Natālijai Žuburei ("Karters", Pope), otrajā vietā – pirmo reizi šajā disciplīnā startējošais Ralfs Āboliņš (Auce), trešais grupā – Roberts Elsts (Usma).

"Inter" grupā kārtēja uzvara Robertam Anderšmitam ("Karters", Puze). Otrais – Lauris Žuburs ("Karters", Pope), trešais grupā šoreiz Rūdis Ribens ("Karters", Piņķi). Meistarīgāka braukšana parādījās ekspertu grupā, un šoreiz Markuss Karnickis ("Karters", Puze) piekāpās Žanim Ribenam ("Karters", Piņķi). Trešais šajā grupā kādu laiku sacensībās

nemanītais Kristaps Elsts (Usma).

Tad trasē devās pieci elites braucēji. Viņu vidū arī sportists no Krievijas Iļja Anšmits (Sanktpēterburga). Uzvara ar stabilu sniegumu Arvim Dermakam ("Karters", Usma), kurš kopā ieguva 15 soda punktus. Ansim Dermakam ("Karters", Usma) 47 soda punkti. Stabils trešais numurs šosezon ir Mārcis Meiers ("Karters", Ugāle). Viņam 81 soda punkts un trešā vieta.

Sacensību noslēgumā visi tika aicināti uz kavēties organizatoru improvizētajā nometnē un baudīt kopīgu vakaru. Nakamajā dienā notika treniņi un mini sacensības dažādos triāla elementos.

"Kartera" prezidents
Kristaps Skudra

SPORTS

Līdzsvara riteņu sacensības un čempionāts

Triāla klubs "Karters" organizē kārtējo velo pasākumu Ventspils novadā. Tā mērķis ir ne tikai aicināt bērnus un jauniešus saturīgi pavadīt brīvo laiku, bet arī iepazīstināt ar iespējām nodarboties ar velotriālu novadā. Jau vairāk nekā 10 gadus triāla klubs "Karters" piedāvā iespēju apgūt velobraukšanu jau no mazotnes. Mūsu nodarbības ir apmeklējuši simtiem novada bērnu, un tas viņiem ir palīdzējis tālākās dzīves gaitās.

Šoreiz esam priecīgi paziņot, ka pasākuma jaunums būs iespēja piedalīties pašiem jaunākajiem braucējiem ar līdzsvara velosipēdiem. Viņiem sacensību formāts paredz ļoti vienkāršas distances veikšanu, kas tiks vērtēta. Visiem šo grupu dalībniekiem paredzētas gandarījuma balvas un diplomu.

Paralēli jaunāko braucēju sacensībām pieredzējušiem sportistiem notiks Ventspils novada čempionāts velotriālā, paredzēts arī kopvērtējums.

TIEKAMIES:

Puzē – 15. septembrī laukumā pie Puzes feldšerpunkta,
Usmā – 22. septembrī bijušo mehānisko darbnīcu teritorijā,
Ugālē – 29. septembrī "Kartera" trasē.

Reģistrēšanās no plkst. 10.30 līdz 10.45,
starts plkst. 11. Kontroles laiks 150 min.

Apbalvošana – 30 min. pēc pēdējā dalībnieka finiša.

"Kartera" prezidents Kristaps Skudra

Grobiņā uzvar Mārcis Meiers

Ar Mārča Meiera dubultpanākumu noslēgušies Latvijas kausa izcīņas velotriālā divi posmi Grobiņā "Viking" triāla kompleksā. 25. un 26. augustā Grobiņā vietējais motoklubs "Viking Trial" uzņēma šajā trasē otrās sacensības velo un moto triālā. Mototriālā Latvijas un Baltijas čempionāts, velotriālā – Latvijas kausa sērijas piektais un sestais posms. Organizatori velotrasī veidot bija uzaicinājuši "Kartera" pārstāvjus, un jaunie sportisti aktīvi izmantoja iespēju iesaistīties sacensību sagatavošanā. Jāatzīst, ka katrai meistarības grupai bija sagatavota atbilstoša līmeņa baidāma trase.

Pirmās dienas norisi nedaudz satraucošāku darīja fakts, ka sacensības vērtēja tiesnešu brigāde no Igaunijas. Šie tiesneši nav regulāri vērtētāji velotriāla sacensībās. Ar izaicinājumu tiesāt svešo disciplīnu tiesneši tika galā veiksmīgi, viņi savu darbu padarīja labi.

Sacensībās piedalījās 64 sportisti no Latvijas, Lietuvas un Igaunijas. Spēcīgākās grupas dalībnieki, brāļi Dermaki, bija devušies uz pasaules kausa posmu, tāpēc cīņa par uzvaru notika starp jauno Mārči Meieru ("Karters", Ugāle) un triāla aprītē daudzus gadus pazīstamo Kristapu Skudru ("Karters", Rīga). Nopietnas konkurences jaunajam braucējam nebija, tāpēc Mārcim abās dienās pa uzvarai – pirmajā dienā ar 25 un otrajā dienā ar tikai 8 soda punktiem.

Ekspertu grupā arī dubults panākums pēdējos posmos sevi labi parādījušajam Žanim Ribenam ("Karters", Piņķi). Abās dienās otrajā vietā Markuss Karnickis ("Karters", Puze). Un arī trešā vieta grupā nomainīga – abas dienas labi startēja Ričards Vrakins ("Karters", Ugāle). "Inter" grupas braucējiem neliela intriga, jo pirmajā dienā uzvarēja Lauris Žuburs ("Karters", Pope), kurš apsteidza līdz šim Latvijas kausā dominējošo Robertu Anderšmitu ("Karters", Puze). Otrajā dienā savukārt Roberts ar lielu punktu atrāvieni bija Laurim priekšā. Rūdis Ribens („Karters”, Piņķi) abas dienas bija trešais.

Iesācēju grupā pjedestāls abās dienās bija nemanīgs. Pirmā – Natālija Žubure ("Karters", Pope), otrais – Kārlis Bērtulsons ("Karters", Piņķi) un trešais – Knuts Skudra ("Karters", Rīga).

"Kartera" prezidents Kristaps Skudra

15. SEPTEMBRIS Puze
22. SEPTEMBRIS Usmā
29. SEPTEMBRIS Ugāle

LĪDZSVARA RITEŅU
SACENSĪBAS
UN VENTSPILS NOVADA ČEMPIONĀTS VELOTRIĀLĀ

organizē: **KARTERS**

atbalsta: **VENTSPILS NOVADS**

Informācija: www.karters.lv

VECUMS NEIEROBEŽOTS!

ZLĒKAS

Augusts – pasākumu laiks

Skolēni rāda savas prasmes pirms mācību gada sākuma.

PĀRSLAS BOŽES ARHĪVA FOTO

Zlēku bibliotēkai augusta pēdējā nedēļa bija ražīgs pasākumu laiks. Par tradīciju kļuva šis vasaras nogales pasākums skolēniem bija kā brīvlaika aktivitāšu noslēgums un pārdomu brīdis pirms jaunā mācību gada. Pēcpusdienā "Paliēc sveika, vasariņa!" bērni lasīja dzejoļus, izkrāsoja papīra taurēni, kas simbolizē aizvadīto vasaru, stāstīja par vasarā piedzīvoto. Dāvanā skolēni saņēma tēmai atbilstošu pildspalvu un baudīja svētku cienastu. Labas sekmes mācībās un radošu garu jaunajā mācību gadā lasītājiem un visiem, visiem Zlēku pagasta skolēniem!

Savukārt dāmu klubiņa dalībnieces devās uz Popi, lai piedalītos pasākumā "Neparasto rudens salātu satikšanās". Katrai pasākuma dalībniecei līdzī bija jāņem pašas gatavoti salāti, kuri tika degustēti, lai noskaidrotu gardākos, interesantākos, savdabīgākos.

Uzvarētāju noteica balsojot. Atzinīgi novērtēts tika gan mūsu, gan popenieču veikums. Pasākuma programma bija gana plaša, Popes dāmas pat bija sagatavojušas ziemciešu stādu izsoli, kurā starta cena bija viens cents. Lai pasākums notiktu neformālā gaisotnē, divu klubiņu dāmas devās

laukā no bibliotēkas mūriem uz "Vigriežiem" pie viesmīlīgajiem saimniekiem Rasmus un Valda. Tur ar karstu, uz uguns kura vārītu zupu sagaidīja Popes klubiņa dalībniece Vizma. Paldies viņai un palīgiem par gardajām pusdienām un skaistajām dziesmām! Paldies saimniekiem par laipno uzņemšanu un dabai par skaisto dienu! Mums ļoti patika šis pasākums. Lai spēks un veselība Popes bibliotēkarei Steidzītei, kas visu šo jauko lērumu sarīkoja! Uz tikšanos pavasarī Zlēkās!

Zlēku bibliotēkas vadītāja
Pārsla Bože

VĀRVE

11. augustā, Latvijas brīvības cīnītāju piemiņas dienā, Vārves pagasta iedzīvotāji pulcējās Miera kapos, lai noliktu ziedus Lāčplēša Kara ordeņa kavalierim Paulam Strautiņam un Latvijas pirmās valdības sargam uz kuģa "Saratov" Ansim Ērlīham.

Mūsu uzmanību piesaistīja arī Jolantas Jakupānes atrastā rakstnieka Herberta Dorbes tēva kapavieta. Atrast šo kapavieta lūdza muzeja "Senču putekļi" vadītāja Inese Aide. Meklējumos pagāja vairāki mēneši. Jolanta izpētīja ne tikai Zūru, bet arī Zirū un Piltenes kapsētas. Tikai vēlreiz pārbaudot Miera kapus, viņai izdevās atrast zem koka saknēm un sūnām paslēptu kapakmeni ar uzrakstu, kas apliecina, ka tieši tur guldīs Valts Dorbe.

Mūsu ceļš tālāk vijās uz Cirpsteni, kas ir viens no Vārves pagasta ciemiem, lai ne tikai iepazītu šo ciemu, bet vērtu vaļā Vārves stāstu 2. burtnīcu.

Uzmanīgi klausījāties "Klajumu" māju saimnieka Gunāra Maliņa stāstījumu par šo ciemu. Īpaši uzmanīgi apskatījām dramaturga Gunāra Priedes dzimtas mājas "Pavāri". Gunāra Priedes lugas "Centrifūga" darbība norisinās tieši šajā mājā. Par to, kā tapa šī luga, stāstīts jaunajā stāstu burtnīcā.

Ar interesi apskatījām Gunāra Maliņa hobijsmuzeja eksponātus. Ir paties prieks par viņa veikumu. Pie viesmīlīgā saimes galda atcerējāties dažādus ar pagasta vēsturi saistītus notikumus, pārļapojam jauno stāstu burtnīcu un pārrunājam 3. burtnīcas tapšanas gaitu.

3. burtnīcā goda vietu gribam ierādīt mūsu sarkanbaltsarkana- jam karogam. Gribam pastāstīt, kā atmodas sākumā karogi uzvi- jās mastos visā pagasta teritorijā. Ja jūs varat pastāstīt ko vairāk par šo skaisto notikumu, lūdzu pie- zvaniet man – tālrunis 22018760. Īpaši lūdzu atsaukties tos, kas at- ceras 1989. gada 18. novembra

Atveram Vārves stāstu 2. burtnīcu

Gunāra Priedes dzimtas mājas "Pavāri".

VIKTORIJAS REBUKAS ARHĪVA FOTO

svinību norisi Ventavā, kā arī lū- dzu atsaukties ģimeni, kas dāvi- nāja no Latvijas brīvvalsts laikiem

saglabāto karogu.

Ja vēlaties izlasīt Vārves pagas- ta stāstu 1. un 2. burtnīcu, ienāciet

Zūru novadpētniecības ekspozī- cijā vai bibliotēkā Vārvē un Zūrās.

Viktorija Rebuka

Senās uguns nakts

Senās uguns nakts pasākumā uzstājās arī Sigita Jevgļevska.

JANITAS BIRZNIECES FOTO

Mūsu senči Baltijas jūras krastos ir dzīvojuši jau vairākus gadu tūkstošus, bieži viņi kura ugunskurus, lai dotu ziņu saviem kaimiņiem un jūrasbraucējiem. Lai atminētos senās uguns, katru gadu augusta pēdējā sestdienā cil- vēki pulcējās jūras krastā un svin Senās uguns nakti – kā atgādinā- jumu sev un citiem, ka jūra, kas mūs vieno, ir sargājama.

Šogad Latvijas valsts simt- gades programmas gaitā Senās uguns nakts tika atzīmēta īpaši. Vārves pagasta jūrmalā pie NATO nobrauktuves varējām baudīt ne tikai burvīgu, bet pat, gribētos

teikt, maģisku koncertu. Kad Ķe- kavas novada jauniešu simfoniskā orķestra skanējums savijās kopā ar jūras viļņu šlakstiem, kad saule rietēja jūrā tik sarkana kā liesmas ugunskurā, kad Liepājas teātra ak- trise Sigita Jevgļevska dziedāja un lasīja dzeju, kad pie debesīm pā- rādījās spožs pilnmēness un kad jūras malā kūrās ugunskurs un plīvoja iedegto lāpu liesmas, radās maģiska sajūta, ka esi daļa no lielā Visuma, kas ir ap mums.

Vārves kultūras darba organizatore
Inga Berga

Padziļina zināšanas par vēsturi

Kad Zūru novadpētniecības ekspozīcijā sāka strādāt enerģiskā Viktorija Rebuka, viņa saprata, ka būtu vērtīgi apkopot materiālus par pa- gasta vēsturi. Viktorija piedalījās novada pašvaldības kultūras projektu konkursā un ieguva finansējumu trīs Vārves pagasta vēstures stās- tu burtnīcu izdošanai.

Pirmo no tām atvēra Muzeju dienā, otro – 11. augustā, kad bija Latvijas brīvības cīnītāju piemi-ņas diena, bet trešā iznāks valsts svētkos – 18. novembrī. Ierosme sagatavot burtnīcas Viktorijai radās pēc tikšanās ar rakstnieci Laimdotu Sēli, kura ir izdevusi apjomīgu grāmatu par Zlēkām. Ekspozīcijas vadītāja iedziļinājās arī Laimdotas Junkaras novad- pētnieciskajā veikumā, saprotot, ka Vārves pagasta vēstures fakti plašākai auditorijai nav zināmi. Nu šī situācija ir labota, jo ikviens interesents var paņemt burtnī- cu un palasīt par notikumiem Vārves un Zūru pagastā – Zūru pagastu ar Vārves pagastu apvie- noja 1954. gadā. Autore apzināti saglabājusi konkrētā laika valodas īpatnības. Pirmajā burtnīcā ap- tverts laika posms no 1918. līdz 1939. gadam, otrajā – no 1940. līdz 1989. gadam, bet trešajā – no 1990. gada līdz mūsdienām. Veido- jot stāstu krājumus, Viktorija uzklusējusi atmiņas, ieskatījusies dokumentos, pārļapojusi avižu publikācijas, lasījusi grāmatas. Informācijas bija ļoti daudz, tādēļ vajadzēja rūpīgi izvēlēties, ko no uzzinātā iekļaut izdevumos. Inte- resanti, ka senāku laiku notikumu restaurācija bijusi vieglāka nekā mūsdienu notikumu apzināšana, jo praktiski neviens nav pierakstī- jis, kas notika atmodas gados. Tas

taču bija tik nesen, bet, izrādās, cilvēki ne visi labi atceras 30 gadu senu pagātņi. "Lai rakstītu grāma- tu, dažādi aspekti ir jāpēta daudz dziļāk un pamatīgāk, bet stāsti ļauj uzzināt runātāja teikto no viņa personīgā skatpunkta. Mēs nevaram apgalvot, ka tas ir noticis tieši tā, bet, ja runātājs ko apgalvo, varam pateikt, ka tā ir viņa versija," saka Viktorija.

Pārļapojojot pirmo burtnīcu, var uzzināt, ka Vārves pagasta pašvaldība nodibināta 1918. gada 1. decembrī, tajā bija 668 iedzī- votāji un 88 saimniecības. Ģirts Valdis Kristovskis, iepazīstinot ar "Rapiķu" māju saimnieku Andreju Kristovski, norāda, ka viņš vairāk nekā 70 gadu vecumā lielā vien- prātībā ievēlēs par Sarkanmui-žas aizsargu pirmo priekšnieku. Starp citu, Andrejs Kristovskis par saviem līdzekļiem reiz Liepājā pasūtījis kapu zvanu, kas skan Pasiekstes kapsētā. Uzzinām, ka kuģa "Saratov" komandā, kas tika komplektēta no jaunajai Latvi- jas valstij uzticamiem cilvēkiem, bija arī zemkopis Ansis Ērlis, kurš Zūrās nodzīvoja garu mūžu. Tāpat interesanta ir ziņa par ser- žantu Pauli Strautiņu, kurš karoja pret bermontiešiem un par izcilu varonību saņēma Lāčplēša Kara ordeni. Savukārt Vārves muižas īpašnieks barons Vilhelms fon Firkss piecas reizes bijis ievēlēts

Latvijas Republikas parlamentā. Pirmajā burtnīcā atrodamas zi-ņas arī par savulaik slaveno Leču divgadīgo lauksaimniecības skolu – tās absolventi bija no Rīgas un visas Kurzemes. 1938. gadā Leču lauksaimniecības skolu pārcēla uz Zūrām, kur bija lielākas zemes platības un plašākas telpas. Otrās stāstu izdevums vēsta par padom-ju un vācu varas ienākšanu, bēgļu gaitām, kolhozu dibināšanu, re- presijām, pretošanās kustību. Vai zinājāt, ka Pasiekstes vējdzirnavas vēsturiskajos avotos pirmo reizi minētas 1748. gadā? Vai atcerat-ies, ka vēstījumu par Otrā pasau-les kara skaudrumu pagastā lugā "Centrifūga" iekļāvis dramaturgs Gunārs Priede? Otrajā burtnīcā pierakstītas Valda Indriksona at- miņas par kara pēdējām dienām Vārvē, bet Donats Grieze izsakās par Zūru kauju, kurā piedalījās nacionālie partizāni. Tiek runāts par to, kāds spēks pēckara gados bija dziesmai, ir ziņas par kolhozu dibināšanu Vārvē un Zūrās. Pie- minēti arī baigie gadi, piemēram, no Zūru pagasta 1949. gadā izsū- tīti 182, no Vārves pagasta – 42 iedzīvotāji. Kā savās atmiņās rak- stīja Gaida Pūpolvalka, represēto acis pildījās asarām, jo neviens nezināja, vai redzēs tēvzemi, bet vēlēja tai Dieva svētību un reiz tik- vaļā no melīgo apspiedēju jūga.

Marlena Zvaigzn

TĪRIS DŪMVADUS

Vārves pagasta pārvalde informē, ka Brīvprātīgo ugunsdzēsēju biedrības speciālisti tīrīs dzīvojamo māju dūmvadus: Vārves ciemā – 2. oktobrī, Zūru ciemā – 3. oktobrī, Ventavas ciemā – 4. oktobrī.

Aicinām pieteikt savus mājokļus dūmvadu tīrīšanai Vārves pa- gasta pārvaldē vai pa tālr. 27862649.

Vārves pagasta pārvalde

VĀRVE

Zūrās skanēja novadnieku dzeja

Guntas dzejolis par pienenes skaistumu pirmo reizi tika publicēts "Ventspils Novadniekā".

Vārves kultūras darba organizatorei Ingai Bergai pirms kāda laika radās interesanta ideja. Viņa gribēja sapulcināt dzeju rakstošos novadniekus. Tā tapa projekts "Ventspils novads dzejā" un notika pirmā tikšanās.

Pasākums bija iecerēts laukā, pie Zūru novadpētniecības ekspozīcijas bija novietoti galdiņi, tomēr sākās lietus, un klātesošie steigza patverties telpās. Bet šī negaidītā pārmaiņa nevienu netraucēja. Kā klausītāji, tā rakstošie sēdēja plecu pie pleca un ieklausījās citu teiktajā. Organizējot sarīkojumu, Inga piekāra sevi pie domas, ka arī kultūras darbinieki dažkārt ir dzejnieki, jo rakstot scenārijus, domu lidojums ir plašs. "Kad sāku gatavoties šim pasākumam un apzināju cilvēkus, kuri tajā varētu piedalīties, uzzinā-

ju, ka praktiski katrā pagastā dzīvo kāds, kurš raksta dzeju. Viens to dara tikai sava priekā pēc, cits lasa priekšā tiem, kas grib klausīties. Rakstošos sapulcināt gribēju tādēļ, ka, piemēram, amatierteātru dalībniekiem ir savi saieti, arī ansambļu dziedātājas pazīst cita citu, bet tie, kas raksta, līdz šim nebija tikušies."

Ingas aicināti, Zūrās ieradās anceniece Gunta Grieteņa, zireniece Anita Pāvelsone, Vārvē dzīvojošā Gaida Birzniece, no Ugāles nākušie Viktors Kinne un Mārtiņš Grunte. Jāpiebilst, ka Mārtiņš tovarak izpildīja savas autordziesmas. Tās viņš raksta kopš 17 gadu vecuma. Kādu brīdi bija pārtraucis, tad saprata – dzeja un mūzika sauc atpakaļ, tas ir viņa dvēseles ceļš. Mārtiņš, spēlējot ģitāru, rosināja aizdomāties par tādām mūžsenām vērtībām kā mīlestība un labestība. Šīs tēmas ir tuvas

arī Guntai, kura strādā Ances pamatskolā un internātā, tādēļ dažreiz top arī ludziņas, kas tiek iestudētas kopā ar skolas audzēkņiem. Dzejas pasaule Guntai ir tuva jau sen, bet aktīvāk sākusi rakstīt 2013. gadā, kad bieži brauca pie vīra vecākiem uz Virpi: "Man radās lielāka interese par dabu, ciešāk ieskatījos puķēs, tieši mazajās. Vēroju tās pat ar binokli. Pētīju arī putnus." Gunta ir piedalījusies Kurzemes Dzejas dienu pasākumos, uzstājusies Rojā, viņas dzeja ir publicēta Liepājas pusē iznākošajā žurnālā "Helikons". Anceniece savā dzejā runā par Latviju, mātes mīlestību un saviem mīļajiem.

Anita atzina, ka raksta no visa pa druskai. Tā kā viņa ir amatier-teātra režisore, reizēm top lugas. Zireniece ir skolotāja, tāpēc reizēm raksta scenārijus, un ir gadījumi, kad pietrūkst piemērotu dzejas rin-

Dažiem Viktora pantiem ir politiska pieskaņa – ir, par ko padomāt!

MARLENAS ZVAIGZNES FOTO

du, tādēļ tās jā sacer pašai. Anita atcerējās, ka sākusi rakstīt 1984. gadā, Ziemassvētku laikā, kad ir viņas dzimšanas diena. Apskatot daudzās saņemtas apsveikuma kartītes, ga- viļņiece secinājusi, ka tajās ierakstīta viena un tā pati tautasdziesma. Anita nolēmusi, ka veltīs citiem personiskus tekstus, un tā radušies pirmie dzejoļi. Tie bijuši par mīlestību, pamazām parādījušās arī citas tēmas, piemēram, par tik svarīgu faktu kā bērna ienākšana sievietes dzīvē. Anita ir dzirdējusi ieteikumus apkopot dzejoļus un izdot grāmatu, bet pagaidām tam neatliekot laiku, turklāt, ja tas tiks darīts, grāmatā būs ne tikai dzeja, bet arī lugas un dažādas atziņas.

Gaida godīgi atzina, ka tas, ko viņa raksta, nav dzeja, bet pārdomas par dzīvē piedzīvoto un notikumiem, kas viņu aizkustina. Tā Gaida

volasija vārsmas par satikšanos ar Dievu un Viņa stiprumu, kā arī garu apcerējumu par pagasta svētkiem. Tajā viņa bija ietvērusi arī savas pārdomas par to, ka šādās reizēs vieni priecājas, bet citi, kas nav tik turīgi, sēž malīnā. Viktors, atklājot, ka ir polis, apliecināja, ka mīl šo zemi, kurā dzīvo viņa ģimene. Viņš meklē kopsaucēju, lai saprastu, kurā mirklī mēs, dzimuši brīvi, ļaunam sev uzlikt sakas, cik ļoti mēs esam atkarīgi no tās valsts iekārtas, kurā dzīvojam.

Inga vēlas, lai Ventspils novadā dzīvojošo literātu tikšanās kļūst par tradīciju, bet, visticamāk, citreiz tāda notiks septembrī – Dzejas dienu laikā. Viņa izteica domu, ka varētu organizēt arī autorvakarus. Cerams, nākamgad līdzīgā pasākumā piedalīsies vairāk dzejnieku, tā veidojot krāšņāku vārdu buķeti.

Marlena Zvaigzne

"Tikai mazītiņa izdoma..."

Šogad svinam Latvijas valsts simtgadi, ir aizvadīti XXVI Vispārējie latviešu dziesmu un XVI Deju svētki. Katru nedēļas nogali ir tik daudz kultūras un izklaides pasākumu, ka visā kuplajā piedāvājumā noreibst galva, bet pa vidu tam visam katram amatierkolektīvam vēl jāatrod kas savs, ko piedāvāt skatītājiem, un jāizdomā, kurā pasākumā piedalīties. Amatierteātris "Vārava" savu astoto sezonu iesāka ar dzejas uzvedumu "Trīs zelta graudi zemē sēti!", kas tapa, pateicoties Ventspils novada pašvaldības apstiprinātajam kultūras projektam. Dzejas uzvedums veltīts trīs izciliem dažādu laiku dzejniekiem: Eduardam Veidenbaumam, Mirdzai Ķempei un Mārai Zālītei. Eduarda Veidenbauma tēla iejutās Raitis Veiss, bet Mirdzas Ķempes – Evija Krinkele. Dzejas lasījumu papildināja Ulda Sila izpildītās dziesmas ar minēto autoru vārdiem. Iestudējums bija kā priekšvārds Latvijas valsts simtgades pasākumiem – emocionāls un patriotisks. Domājot par sezonas iestudējumiem, tika nolemts, ka nepieciešama izrāde visai ģime-

nei, tādēļ iestudējam manis pašā rakstītu lugu "Tikai mazītiņa izdoma...", kas radās, izlasot A. Lindgrēnas grāmatu "Brālītis un Karlsons, kas dzīvo uz jumta". Pirmizrāde notika 8. martā Užavā, uzvedums rādīts arī Jaunlutrīnos, Druvā, Rojā, Jūrkalnē, Alsungā, Rendā, Kabilē, novada skatē Piltenē, pagasta svētkos Zūrās. Izrāde ir domāta visai ģimenei, tādēļ arī tās tēlos iejūtas četru ģimeņu pārstāvji – Didzis un Liena Rancāni (Brālītis un Karlsons), Inga Pulekse un Dita Siliņa (Rulle un Krista), Elza un Valdis Šmēliņi (Gunilla un Fils), Daiga un Andis Salmiņi (Bokas jaunkundze un skaņu meistars), bet ne mazāk svarīgas ir arī pārējās lomas, kuras spēlē Sanita Ikša, Evija Krinkele, Zigrīda Jansone.

Pārskatot plašo šīs vasaras pasākumu piedāvājumu, nolēmām piedalīties divos teātru festivālos – Ugālē un Kliģos, kur rādījam īslugu "Nekā personīga". Amatier-teātru festivālā Kliģos pie Lestenes pasākuma krustvecāki ir Rita un Valdis Lūriņi, kuri festivāla laikā aktieriem novadīja lielisku aktier-

"Vāravas" aktieri kopā ar Ritu un Valdi Lūriņiem pie Kliģu ezera Lestēnē.

VALDA ŠMĒLIŅA ARHĪVA FOTO

meistarības stundu.

Astotā sezona amatier-teātrim "Vārava" ir galā, bet jaunā sezona iesākās 6. septembrī ar mēģinājumu Zūru Kultūras un sporta centrā. Kolektīvs joprojām gaida jaunus da-

libniekus neatkarīgi no vecuma un dzimuma. Kopā ar mums ir jautri. Septembra beigās amatier-teātris pēc Štutgartes latviešu biedrības "Saime" un latviešu sestdienas skolas ielūguma, pateicoties Ventspils

novada pašvaldības atbalstam, dosies ciemos pie latviešiem Eslingenā Vācijā, lai nospēlētu izrādi "Tikai mazītiņa izdoma..."

Amatier-teātra "Vārava" režisors Valdis Šmēliņš

SENIORI

Vecākajai mūsu novada seniorei Lūcijai Tomkalnei 12. augustā palīka 104 gadi. Viņa vairs nevar staigāt, actiņas nav tik gaišas, kā bija agrāk, arī dzirde pievīl, bet ilgdzīvotājas prāts ir skaidrs – Lūcija pazina visus savus viesus.

Savai attāļajai radniecei Dainai Zaļkalnei, kura pie sirmgalves ierodas vairākas reizes mēnesī, gaviļniece palūdza sarūpēt konfekšu kasti, lai pacienātu ciemiņus. Lūcijas sirdī vienmēr mitusi labestības liesmiņa, tādēļ nav brīnums, ka arī mūža nogalē viņa domā par citiem. Vecumdienas ilgdzīvotāja pavada sociālās aprūpes centrā Usmas pagastā, bet viņas pēdējā dzīvesvieta bija Ugālē, tādēļ dzimšanas dienā Lūciju sveica Ugāles pagasta sociālās darbinieces Aiga Strazdiņa un Iveta Egle, pārvaldes vadītāja Helēna Mendrišora. Gan viņas, gan Ventspils novada domes priekšsēdētāja pirmais vietnieks Guntis Mačtams uzdevināja gaviļniecei lilijas. Ziedi viņai vienmēr ir patikuši. Tos viņa saņēma arī savā simtajā dzimšanas dienā, kas tika svinēta plašāk. Toreiz ratiņkrēslā sēdošo Lūciju iestūma aprūpes centra zālē, viņu sumināja novada domes priekšsēdētājs Aivars Mucenīks, Sociālā

dienesta vadītāja Inta Rudbaha, arī Ugāles draudzes mācītājs Jānis Kalniņš un vairākas draudzes māsas. Lūcija ļoti priecējās par sirsnīgajiem apsveikumiem un turējās braši. Esmu viņu apciemojusi vairākas reizes, uzzinot, ka Lūcija ir Mades un Ādama Zaļkalnu vienīgais bērns. Viņas vecāki bija ticīgu ļaužu, tādēļ vakaros, kad mazā devās pie miera, mamma dziedāja kristīgas dziesmas. Kad Lūcija paaugās, vecāki ļāva apmeklēt balles, bet piekodināja, lai meita negrēko. "Mamma ar tēvu mani lutināja, tomēr bija stingri. Man vienmēr laikā bija jābūt mājās," pirms četriem gadiem atcerējās ilgdzīvotāja. Savu bērniņu un jaunību seniore tolaik raksturoja kā laimīgu. Viņai bija brīnišķīgs dzīvesbiedrs Kārlis, ar kuru kopā pavadīts 51 gads. Pirms 32 gadiem vīrs aizsaukts mūžībā, viņš atdusas Usmas kapos līdzās savam vectēvam. "Mēs patiešām labi satikām, cilvēki pat teica, ka vajag dzīvot tā, kā to dara Tomkalnu pāris. Ja gadījās kādas domstarpības, mierīgi visu pārrunājām. Kārlis bija prātīgs, kārtīgs un godīgs, arī viņš gāja baznīcā," atcerējās Lūcija. Viņas un vīra sirdi ļoti ievainoja dēliņa pāragrā aiziešana mūžībā, puisēns nodzīvoja vien piecus gadus. Lūcijai grūti pa-

Lūcija Tomkalne sagaida 104. dzimšanas dienu

Svētkos Lūciju apsveica arī Ugāles pagasta sociālā darbiniece Aiga Strazdiņa.
MARLENAS ZVAIGZNES FOTO

teikt, kas ir viņas ilgā mūža noslēpums, viņa domā, ka "tas ir Dieva pirksts. Mamma vienmēr teica, ka ne mats nenokrit bez Viņa ziņas".

Savu garīgo aprūpi sirmgalve pirms vairāk nekā 30 gadiem uzticēja mācītājam Jānim Kalniņam. Viņš atceras, ka, uzsākot kalpoša-

nu Ugāles baznīcā, Lūcija jau bijusi priekšā: "Viņai baznīca bija viss! Lūcija vienmēr uzsvēra, ka ticība ir viņas dzīves galvenais pamats, turklāt Lūcija nekad nevairījās to apliecināt citiem un pārdzīvoja, ja kāds atkāpās no Dieva. No viņas esmu mācījies ticības pazemību,

paļāvību un pacietību."

Kad Lūcijas viesi, apsveikuši gaviļniecei dzimšanas dienā, devās prom, vairāki pieskārs viņas vieglajām rokām. Seniore izskatījās pēc eņģeļa, kurš, neko nesakot, svēta citus.

Marlena Zvaigzne

Tārgales senioru ekskursija

Šogad seniori kuplā skaitā devās ekskursijā uz Bauskas pusi.

Pirmā pietāte bija trušu pilsētīņu Codē. Tur tika pavadīti jauki mirkli. Trušu pilsētiņas mājas ir veidotas pēc līdzības Bauskas pilsētas mājām. Bija iespējams apskatīt trušus, kas mitinās miniaturās koka mājiņās. Tajās dzīvo visdažādāko šķirņu ģimenes – holanderi, čehu tauriņi, hermelīni, satīni un citi. Jāpiemin, ka ikvienam trusim ir savs dokuments – cilts apliecība, kurā ierakstītas piecas sešas iepriekšējās paaudzes. Pilsētiņas teritorijā ir izveidotas arī nojumes pilēm, zosim, vistām, cūkām, aitām, kazām, ponijiem, teliņam un sunim. Trušu pilsētiņas saimnieks stāstīja sirsnīgus stāstus par saviem mīļiem, kā arī iesaistīja drosmīgāko no Tārgales senioru pulka putnu izrādē. Drosmīgākā izrādījās Ruta Gertnere. Saimnieks lepni uzlika viņai uz pleca lielāko gaili, kurš tur arī sēdēja, kamēr pārējie putni aplenca viņus abus. Šovs bija izdevies – visi aplaudēja un fotografēja.

Codē tika aplūkota ražotne "Poļu nams". Tur varēja aplūkot, kā top gardi un daudzu iemīļoti konditorejas izstrādājumi – saldumi "Saldā brunete", "Saldā blondīne", "Saldā pērle" un "Jaunā blondīne". Notika arī degustācija. Visa produkcija ir roku darbs, un pie darba saimniece pielika arī seniorus – vajadzēja salocīt kārbas un tajās iepakot "Saldo bruneti".

Codē ekskursantu grupa devās uz saimniecību "Vaidelotes". Šeit

Tārgales ekskursanti devušies izzinošā ekskursijā uz Bauskas pusi.

saimnieko Jātnieku ģimene (Mārtiņa Jātnieka ģimene, kuru plašāka sabiedrība iesākumā iepazīna šovā "O kartes skatuve", bet vēlāk šovā "Saimnieks meklē sievu"). Grupu laipni sagaidīja ģimenes jaunākais dēls Varis. Viņš izrādīja plašo saimniecību, īpaši palepojās ar dižozolu lauku sētas pagalmā, kam, pēc zinātāju teiktā, varētu būt apmēram astoņi simti gadu. Saimniecībā audzē ziemas un vasaras kviešus, rapsi, pupas, pelēkos zirņus,

kailgraudu auzas un miežus, kā arī citas kultūras, dažādus garšaugus un tējas, kas ir saimnieces Dairas pārziņā. Saimnieki popularizē latviskos ēdienus – cep rupja maluma kviešu pirāgus, smalkmaizītes, vāra putras, kas izsaka Jātnieku mājas īpašo garšu.

Šeit bija iespējams iepazīties ar latvisko dzīvesziņu, lauku ikdienu un veselīgu uzturu. Ekskursijas laikā seniori tika cienāti ar pusdienām – vārītu miežu putru, gardu tēju un

maizi ar medu. Saimniece apgalvo, ka viņu ģimene cenšas dzīvot pēc senajām latviešu paražām un arī strādāt pēc tām, ievērojot mēness ritmu.

Pēc sātigām pusdienām seniori devās uz Bausku, kur apskatīja projekta "Uzziedam kopā" nevīstošo rožu aleju – uz vecpilsētas koka un mūra namu vecīgajām sienām izvietotos krāšņos rožu dekorus. Apskatīja arī Bauskas pili un atjaunoto rātsnamu, kur varēja nosvērties un nomērties senajās mērvienībās

– oļektis, pēdās, pudos, mārciņās – un par to saņemt atbilstošu sertifikātu. Atpakaļ braucot, visi dalījās ar saviem iespaidiem un emocijām, kas bija gūti visas dienas garumā. Ekskursija bija lieliska! Paldies mūsu jaukajam šoferītim Haraldam Dāvidam, kurš seniorus raiti un droši nogādāja gan atpūtas un apskates objektos, gan mājās.

Senioru grupas vadītāja
Maija Ignate

SENIORI

Novada senioru ekskursija

Ventspils novada seniori priecājas par kopā pavadīto laiku.

MĀRAS KRAULES ARHĪVA FOTO

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Ventspils novada senioru pārstāvji no gandrīz visiem pagastiem devās ekskursijā uz Saldus novadu, šāds kopīgs brauciens notika pirmoreiz.

Ventspils novada Attīstības nodaļas vadītāja Ginta Roderte projektā "Sveiks un vesels Ventspils novads", Nr. 9.2.4.2/16/I/054, bija iekļāvis šādu braucienu senioriem ar mērķi rūpēties par veselīgu dzīvesveidu, izmantot āra treniņus un apgūt citu pašvaldību pieredzi.

Saldū izmantotajām gides Līgas Šaules palīdzību, vispirms apmeklējām Saldus Sv. Pētera un Pāvila Romas katoļu baznīcu, devāmies ar autobusu pilsētas apskates braucienā, paraudzījāmies uz pil-

sētu no augšas gan no skatu laukuma, kas atrodas uz Saldus un Brocēnu novada robežas, gan arī no Saldus Sv. Jāņa luterāņu baznīcas torņa. Apmeklējām Kapelleru namu – ēku, kas ilgus gadus aizmirsta un pamesta atradās pašā Saldus centrā, bet, pateicoties gleznotājas Ilzes Kantas uzņēmībai, kļuvusi par mākslas un kultūras centru, kura misija ir izglītēt visus, kas vien to vēlas. Te skatāmas izstādes, ir iespēja iegādāties rokdarbus un iemēģināt roku radošajās darbnīcās.

Apmeklējām Saldus pārtikas kombināta veikalu, lai iegādātos dažādu šķirņu konfektes "Gotiņa" un citu kombināta produkciju. Izstaigājām Cieceres dabas taku, iepazīnāmies ar izvietoto informā-

ciju par putniem pilsētā, aizrautīgi sportojām uz āra treniņiem.

Turpinājumā devāmies uz ezeru, tur mums palīdzēja Raina Boguža, un ik brīdī sapratām, ka ļoti daudzas lietas atkarīgas no vietējo cilvēku ieinteresētības sava pagasta attīstībā. Ezeres laudis ir ļoti aktīvi un nepieļauj, ka viņu pagastu atstātu novārtā. Ezerē apmeklējām kultūrvēstures un novadpētniecības materiālu krātuvi "Muitas nams", kas atrodas vēsturiski nozīmīgā ēkā. Šajā namā 1945. gada 8. maijā tika pa-

rakstīts Kurzemes katlā ielenkto vācu karaspēka daļu kapitulācijas akts, līdz ar to valda uzskats, ka Ezerē faktiski beidzies Otrais pasaules karš. Materiālu krātuvē ir ļoti daudz, var redzēt, ka Ezeres iedzīvotāji ļoti saudzīgi ir izturējušies pret dažādām vēstures liecībām, ir saglabājuši dokumentus, piemiņas lietas, te var iepazīt ļoti daudzus informatīvos materiālus un priekšmetus, kas vēsta par kolhoza laikiem. Ezerē savulaik radies pirmais Latvijas mazpulks, mazpulka piemiņas parkā veikti

un plānoti jauni stādījumi, te izvietotas latvju rakstu zīmes, un tas viss radīts pašu spēkiem un rokām. Izstaigājām lielo Ezeres muižas parku, uzzinājām dažādus faktus un pabijām pie lielā akmens, kas tautā tiek dēvēts par Vadakstes valdnieku.

Ekskursijas laikā guvām daudz jaunu iespaidu un labu ideju senioru darbam, un tūlīt jau izskanēja doma, ka visa novada senioru kopīga ekskursija būtu vēlama arī nākamajā gadā.

Māra Kraule

PILTENE

Skaists ziedu pārsteigums

Katru gadu 1. septembrī, šogad tas bija 3. septembrī, uz pirmsskolas izglītības iestādi ejam pa ziedu ceļu. Tas tiešām ir svīnīgi un saviļņojoši! Tas ir patīss un skaists sveiciens ne tikai mūsu "Taurenītim", bet visai Piltenei. Par skaisto pārsteigumu pateicamies Piltenes nūjotāju komandai, personīgi Ainai Heibergai, un bibliotēkas kolektīvam.

"Taurenīša" vadītāja
Inita Griķe

Mazos "Taurenīša" apmeklētājus sagaidīja ne tikai ziedu ceļš, bet arī no puķēm veidots uzraksts – "Sveicam svētkos!"

INITAS GRIĶES FOTO

PAZIŅOJUMS USMAS SENIORIEM

Usmās pagasta seniori aicināti piedalīties ekskursijā uz Biržiem (Lietuva). Brauciens notiks 15. septembrī, pieteikties pagasta pārvaldē pie Anitas, tālrunis 28357620.

Anita Meiere

Notiks novada senioru saiets

30. septembrī Jūrkalnē notiks ikgadējais – nu jau piektais – Ventspils novada senioru saiets. Plkst. 12.00 tautas namā seniori tiek aicināti uz semināru par dabiskas redzes atjaunošanu "Beidz skatīties, sāc redzēt!". Dabiskās redzes skolotāja Vija Buša stāstīs, kas ir dabiskās redzes atjaunošana un kā katrs pats var uzlabot savu redzi, būs arī praktiski ieteikumi un vingrinājumi. Pēc tam varēs apskatīt Jūrkalnes "Vētru muzeju", būs muzikāls pārsteigums.

Kristīne Skrulle

PUZE

Puzes ģimeņu dāvana Latvijas 100. gadskārtā

Biedrība "Samarietis" piedalījās Latvijas Kultūras ministrijas un Kurzemes NVO atbalsta centra izsludinātajā projektu konkursā "Iesaisties Kurzemē!" ar projektu "Ģimeņu ieguldījums Latvijai Puzes pagastā", un projekts saņēma atbalstu.

Biedrība "Samarietis" jūnijā aicināja Ameles un Dandzišu ciemata iedzīvotājus uz satikšanās svētkiem, lai informētu par kopīgi veicamajiem darbiem projektā. Ameļciema un Dandzišciema iedzīvotāji bija ļoti atsaucīgi. Katra ciemata tikšanās svētkos koncertu sniedza Puzes kultūras nama pašdarbnieki – kvartets "Pa istam" un sieviešu vokālais ansamblis "Mežaroze", ar garšīgiem kļiņģeriem pasākuma dalībniekus iepriecināja Inga Klints no Popes, bet ar apkopotajiem novadpētniecības materiāliem par Amelēm un Dandzītēm iepazīstināja Puzes bibliotēkas vadītāja Anda Lejniece. Mazo ciematu svētku dalībniekus savā sētā uzņēma "Vīgriežu" un "Būdnieku" saimnieki.

Kad projektā veicamie darbi bija sadalīti, Ameļciema un Dandzišciema iedzīvotāji izveidoja komandas, lai augustā piedalītos spēlē "Es i pužiš!". Komandas nopietni gatavojās, domājot par norīcējumu un mācoties tāmnieku dialektā stāstīt stāstu. 14. augustā Puzes kultūras namā spēle gāja

Projekta dalībnieki ir gatavi jauniem izaicinājumiem.

SKAIDRĪTES BRUHANOVAS ARHĪVA FOTO

vaļā, un ameļnieki un dandzišnieki rādīja savus talantus un zināšanas. Spēle bija interesanta, jo komandas prata nopietno pasniegt ar humoru.

Pužiņi prot ne tikai atpūties, bet arī kopā labi pastrādāt. Projekta dalībnieki sakopa Dandziškalnā ozolu gatvi un bijušās Ameles skolas ceļa galu, novietoja infor-

matīvos stendus par kultūrvēsturiskām vietām un notikumiem Ameles un Dandzītēs. Tā ir Puzes ģimeņu dāvana savam pagastam un Latvijai simtgadē. Paldies pro-

jekta "Ģimeņu ieguldījums Latvijai Puzes pagastā" dalībniekiem par atsaucību un paveikto darbu!

Skaidrīte Bruhanova

Vācu draugu prieks un dāvinājumi

Šogad "Spārnu" dāmas Pagastu dienā atkal uzņēma savus draugus no Vācijas. Vairākkārt šo pasākumu jau apmeklējusi Inese Brentropa, katru reizi uzaicinot līdzī vai nu savus ģimenes locekļus, vai draudzenes. Šogad kopā ar Inesi svētkos piedalījās viņas draudzene Konija Boidlova. Inese patiesi izbauda svētku gaisotni, priecājas par piedāvājumu un ļoti labprāt satiekas ar saviem draugiem, kas iegūti šajos gados, līdz ar viņu to parasti izbauda arī visi viņas draugi un radi. Mūsu puses ļaudis jau ir dzirdējuši dziedātājas Dorotejas Ločas sniegumu, kura ir koncertējusi vairākos mūsu novada pagastos. Šogad pirmoreiz viņa uzstājās arī uz Pagastu dienas skatuves. Inese jau ceturto reizi piedalījās pirmās skolas dienas svinībās Puzes pamatskolā un ar sajūsmu atzina, ka svētku norisē katru reizi ir izdomāts kaut kas jauns un interesants. Vācijā pirmklasnieki, uzsākot mācības, saņem dāvanā lielu saldumu tūtu, ko sagatavo jaunā skolēna vecāki. Inese šo tradīciju atvedusi arī uz Puzi, trešo reizi iepriecinot 1. klases skolēnus ar sveicieniem no

Vācu viešņas kopā ar 1. un 9. klases skolēniem un audzinātājiem.

MĀRAS KRAULES FOTO

savām mazmeitām Lindsijas un Ešlijas. Protams, lielās tūtas viņa piepilda pati, līdzās saldumiem tajās ievietojot arī skolas piederumus. Šogad pužiņus lutināja arī Ineses draudzene Konija, arī viņa bija sagatavojusi paku katram jaunajam skolēnam. Viešņas ir devušās mājās, bet, izbaudījušas mūsu viesmīlību un sirsnību, sola braukt ciemos atkal.

Māra Kraule

Uzmanību, bijušie un esošie pužiņi!

Akcija "Mans soliņš Mežaparkam 45. gadskārtā"!

Idejas mērķis – atjaunot jauko skatu atpūtas vietas Mežaparka teritorijā. Tava aktivitāte:

- ❖ novieto soliņu (paša gatavotu vai pirktu) iemīļotā vietā parkā;
- ❖ ziedo materiālus soliņa izgatavošanai (akmens, metāls, koks) Puzes pagasta pārvaldē.

Akciju īstenošim līdz 2019. gada martam.

Puzes pagasta aktīvistu vārdā **Anda Lejniece**

PUZE

Mazpulcēnu nakts pārgājiens

Jau devīto reizi Zaķis Zinātkārais aicināja 808. Puzes mazpulka dalībniekus doties tradicionālajā nakts pārgājienā, kas parasti notiek vasarā. Pārgājienu organizēt mazpulcēniem izpalīdzēja "Greižu" saimnieki Staņķu ģimene. Mazpulcēni devās pārgājienā pa taku gar Svētes upi.

Saimniecība atrodas Puzes ezera krastā, tur iekārtota lieliska pludmale. Pēc iepazīšanās ar nozīmīgākajiem faktiem par Puzes ezeru mazpulcēni devās ceļā. Pirmā interesantā pieturvietā bija jau takas sākumā, kur aug zemes-tauki. Daudzi pārgājiena dalībnieki tos ne reizi nebija redzējuši. Te varēja iepazīt dažādas šīs sēnes attīstības stadijas – pavisam nelielus bumbulišus un jau izstīdējušos sēni, kura izplata ne visai tikamu

aromātu. Vienu bumbulīti paņēmām līdzī, un vēlāk pie uguns-kura to nogaršoja visi, kas vien vēlējās. Mēs arī uzzinājām par šīs sēnes dziednieciskajām īpašībām.

Tā kā Svēte plūst pa diezgan dziļu gravu, tad drīz sekoja uzdevums, kuru bija sagatavojusi Bergu ģimene. Viņi bija nostiepuši divas virves pa krauju lejup un pāri upītei, tad nu katrs varēja izbūvēt diezgan ekstremālus mirkļus, kāpjot lejā un šķērsojot upīti, bet drosmīgo netrūka. Sanita vēstija, ka visi, kas iemērks kaut pirkstu Svētes ūdenī, saņems upes nosaukumam atbilstošu svētību, bet visi, kas upi šķērsos, balvā saņems konfekti. Saldumu tiktotāju netrūka, un daudzi pārgāja pāri upei.

Tālākajā ceļā nācās būt ļoti uzmanīgiem, jo pie upes ietekas Puzes ezerā ir liela bebru māja, un bebri

Pārgājiena dalībnieki šķērso Svētes upi.

visu apkaimi ir krietni izstaigājuši un izrakņājuši, ik pa brīdim parādījās bebru senāko alu caurumi. Tā nu tumsā ne viena vien ceļotāja kāja tajos ieslidēja, bet viss beidzās veiksmīgi. Izbrīna pilni izsāucieni atskā-

nēja, kad sasniedzām bebru māju. Tā patiešām ir augsta un iespaidīga, un noslīdinātais ceļš ezera virzienā norāda, ka ir apdzīvota.

Noslēgumā mazpulcēni pulcējās pie uguns-kura, cepa un

baudīja gardākās desiņas pasaulē, pārsprieda redzēto un pārrunāja tuvākos plānus un uzdevumus, jo līdz mācību gada sākumam bija atlikušas tikai pāris nedēļas.

Māra Kraule

Lietuvā iegūta vērtīga pieredze

Saņemot Profesionālās pilnveides un supervīzijas centra "Aisma" atsūtīto informāciju par pieredzes apmaiņas semināru darbā ar iedzīvotāju grupām Lietuvā, biedrība "Samarietis" atbalstīja divu brīvprātīgo kalpotāju piedalīšanos šajā pasākumā. Es, Inese, kalpoju kā brīvprātīgā biedrībā un draudzē, palīdzu dažādām iedzīvotāju grupām pagastā, kopā ar mani ceļojumā devās arī Agrita Jaunarāja.

Pieredzes apmaiņas semināra piedalījāmie kopā ar sociālajiem darbiniekiem un aprūpētājiem no dažādiem Latvijas novadiem. Lietuvā, Kelmēs pilsētā, iepazīnāmies ar sociālās aprūpes māju cilvēkiem ar garīgo atpalicību, kurā dzīvo 10 personas un strādā seši sociālā darba speciālisti. Lai samazinātu ilgstošās sociālās iestādēs esošo personu skaitu un sniegtu ģimeniskai videi pietuvinātus sociālos pakalpojumus, Lietuvas Labklājības ministrija ir iegādājusies dažādās pilsētās dzīvojamās mājas. Tās remontē un iekārto, lai tur varētu pārcelties personas no ilgstošās sociālās aprūpes centra. Atšķirībā no aprūpes centra, mājā pašiem ir jāgatavo ēdiens, jā rūpējas par mājas uzkopšanu, veļas mazgāšanu un jākopj dārzs. Lai to visu no jauna apgūtu un būtu patīkama ģimeniska atmosfēra, palīdz sociālā darba speciālisti. Pašlaik Kelmē jau ir izremontētas un iekārtotas trīs mājas. Sākums bijis grūts, jo apkārtnē dzīvojošie uztraukušies, kā šie cilvēki uzvedīsies, vai netraucēs ierasto ikdienā. Arī paši klienti baidījušies pārcelties uz mājām, jo tas bijis kas jauns un nepieredzēts. Bet šodien

visi māju iemītnieki ir priecīgi, jo viņi jūtas kā ģimenē.

Iepazināmies arī ar Kelmēs pašvaldības Sociālo aprūpes centru jeb grupu māju, kurā dzīvo 20 jaunieši ar garīgo atpalicību un strādā deviņi sociālā darba speciālisti, kas jauniešiem sniedz atbalstu un māca viņiem ikdienišķos darbus un cenšas attīstīt katru talantus. Jaunieši gatavo radošus darbus no papīra, māla, krāsām un ziediem, piedalās dziedāšanas konkursos. Arī mūs četri jaunieši iepriecināja ar dziesmām. Ja kāds no jauniešiem vairs nevēlas dzīvot aprūpes centrā, viņš var dzīvot patstāvīgi, sameklējot sev dzīvesvietu.

Klaipēdas dienas centrā "Lakštute" 40 jaunieši ar smagiem veselības traucējumiem pavada astoņas stundas katru darba dienu. Dienas centra vadītāja pastāstīja: "Mēs sakām, ka tas ir viņu darbs, un katru dienu cenšamies attīstīt prasmes, kas ir viņu stiprā puse." Jauniešus ik rītu uz dienas centru atved ar četriem centram piederošajiem un īpaši aprīkotajiem autobusiem, jo vairāk nekā puse jauniešu pārvietojas invalīdu ratiņos. Dienas centrs ir aprīkots un iekārtots tā, lai apmeklētāji justos ērti un labi, ir iespējas atgulties pusdienlaikā. Jauniešiem ir arī mūzikas nodarbības, kurās viņi apgūst klavieru un bungu spēli. Tiek radīti skaisti darbi no vienkāršiem dabas materiāliem – gliemežvākiem, smilgām un pērlēm.

Lietuvā pavadītās dienas sniedza bagātīgu pieredzi sociālās aprūpes ziņā, kā arī ļāva atpūsties Jodkrantē, Pervalkā, Nidā un Palangā. Paldies biedrībai "Samarietis" par iespēju apmeklēt semināru!

Inese Lukševica

Muzikālais minifestivāls Puzeniekos

Uzstājas stīgu trio "Filum".

LAIMAS KRAULES ARHĪVA FOTO

11. augustā Puzenieku vecajā skolā, kas atrodas koku ieskaudā nostūrī, notika jauniešu plānotais un organizētais mazais vakara festivāls par godu Puzes vēsturiskās informācijas putnu būru velotakas atjaunošanai un paplašināšanai.

Ideja izveidot tūrisma velotaku Puzes teritorijā dzima jau sen. Pirms trim gadiem paši izgatavojām putnu būrus, atlasījām vajadzīgo informāciju par attiecīgajiem objektiem velo kartes plānā, izlikām būrus, tajos ievietojot informāciju un tālākās norādes, kur doties. Šie būri ir izvietoti 7 km garā maršrutā, ko iespējams atrast mūsu BJC "Avots" feisbuka lapā. Sekojot kartei, var apskatīt un iepazīt Puzes pagastmāju, kādu īpašu priedi, ko mēs, pužiņi, dēvējam par Upatu priedi. Ceļš ved arī gar Puzes baznīcu un pa skaisto Puzenieku aleju aizved tieši līdz vecajai Puzenieku skolai, muižai.

Par takas atklāšanas pasākumu sākām domāt jau agrā pavasarī, kad Ventspils novada pašvaldība izsludināja pieteikšanos jauniešu iniciatīvu projektam "Jaunietis darbībā 2018", jo nolēmām, ka

mūsu jau realizētā ideja par būriem jāreklamē plašākai publikai, tātad – vajadzīgs ievēribas cienīgs pasākums. Ģenerējām idejas par vietu un pasākuma koncepciju, līdz palikām pie Artas Rodertes (Puzes jauniešu centra aktīvistes, Ventspils ģimnāzijas 12. klase skolnieces) ieceres rīkot minifestivālu vecajā Puzenieku skolā. Projekta rakstīšanu uzņēmām es, Laima Kraule (darbojos Puzes jauniešu centrā jau no 2012. gada). Domāju, ka ar šo projektu esam atklājuši un, cerams, arī pierādījuši, ka "Jaunietis darbībā" tiešām ir jaunietis darbībā, kas izdomā, uzņemas, dara, plāno, organizē, domā par noformējumu un vēl daudzām citām organizatoriskām nišām. Mēs to paveicām paši – sākot ar ideju, beidzot ar projekta realizēšanu, un esam tiešām lepnī par to!

Par mūziku minifestivālā rūpējās Ventspils Mūzikas vidusskolas šī gada absolventi, kuri priecēja apmeklētājus ar dažādu stilu mūziku. Īpaši maģisku atmosfēru koncerta sākumā radīja stīgu trio "Filum". Ar klavierkoncertu solodziesmu izpildījumā priecēja Līga Girgensone, un vakara noslēgumā uzstājās vokāliste Ance Jankovska kopā ar Er-

nestu Zviedri un Rihardu Hermani. Bijām paši parūpējušies par uzkodām, kā arī aicinājām apmeklētājus paņemt līdzī gardumus. Pasākumā bija ekskluzīva iespēja izstaigāt veco Puzenieku skolu un mazliet iejusties vēsturē. Pārbaudījām arī to, ka neliels lietus nevienu netraucē – izturīgākie pasākuma apmeklētāji, nodrošinājušies ar lietussargiem un lietusmēteļiem, sagaidīja pat pēdējos izskaņas akordus.

Vēlos teikt visu BJC "Avots" jauniešu vārdā lielu paldies Ventspils novada pašvaldībai par projekta finansiālo atbalstu. Mēs spējam pierādīt, ka "Jaunietis darbībā" savā pasākumā var vienuviet pulcēt gan vietējos iedzīvotājus, gan viesus no tālākām vietām – apmeklētāju skaits pārsniedza 100. Mums, Puzes jauniešiem, ir liels prieks un gandarījums par paveikto. Projekta tapšanas un realizēšanas laikā iemācījāmies labāk sastrādāties, ieguvām jaunas zināšanas un pieredzi rīkot šādus pasākumus. Uz klausot Puzes iedzīvotāju un mūziķu atsauksmes, mēs vēlētos minifestivālu ieviest par tradīciju. Ceram uz sadarbību arī turpmāk, nu jau "Jaunietis darbībā 2019"!

Laima Kraule

UŽAVA

Kas kaitēja nedzīvot dižas jūras maliņā

Užavnieki devušies ceļā, lai sasniegtu Jūrkalni.

GITAS VILGUTES ARHĪVA FOTO

Augusts – mēnesis, kad stārķi pošas uz siltajām zemēm, bērni gatavojas jaunajam mācību gadam, bet vēl citi bauda sauli un vēju, ko sniedz atvaļinājums. Arī mēs Užavā augustu pavadījām pie jūras.

18. augustā devāmies cik-

la "Soļo vesels pretim Latvijas simtgadei!" kārtējā pārgājienā. Šoreiz mūs vilināja suitu stāvkrasts. No Užavas pagasta Vēdzavas ciema gājām pa smilšu un oļu klāto liedagu uz Jūrkalni. Pārgājiens izdevās, jo laiks bija kā radīts pastaigai gar jūru. Šoreiz pieveicām 20 kilometrus un finišējām Jūrkalnes Uguns plāvā,

kur mūs veldzēja garda aukstā zupa. Paldies Taigai Reķei un Jūrkalnes šoferītim Aigaram Putniņam par sagaidīšanu un atvešanu mājās.

Rudens jau klauvē pie durvīm, un arī mūsu valsts lielie svētki ir tepat, tepat, un līdz ar to noslēgsies arī pārgājienu cikls "Soļo vesels pretim Lat-

vijas simtgadei!". Paldies teikšu ikvienam, kurš piedalījās kaut vienā no daudzajiem pārgājieniem. Katrs noietais kilometrs ir dāvana Latvijai un cilvēkam pašam, jo viņš ir ielēpjis spirdzinošo gaisu un redzējis savas dzimtas puses dabas skaistumu. Sekojiet līdzī informācijai, un jau septembrī tiksīmsies noslē-

dzošajā pārgājienā "Pretim zelta rudenim".

25. augustā pulcējāmies jūras krastā, lai iedegtu ugunsgrūku un būtu vienoti ar citiem ap Baltijas jūru dzīvojošajiem, lai ieklausītos dziesmās par jūru, atcerētos savus pirmos iespaidus par to un klausītos, ko par jūru stāsta citi.

Gīta Vilgute

POPE

Būs ērtāk rīkot pasākumus

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS
Eiropas Lauksaimniecības fonds
lauku attīstībai

Piesaistot Lauku atbalsta dienesta finansējumu, biedrība "Popes muiža" papildinājusi savas iespējas rīkot pasākumus brīvā dabā, vienlaikus paaugstinot apmeklētāju komfortu arī nelabvēlīgos laika apstākļos – iegādātas gāzes sildlampas un āra nojumes.

Projekts "Inventāra iegāde, lai nodrošinātu biedrības "Popes muiža" organizēto sabiedrisko aktivitāšu norisi" īstenots, piedaloties Eiropas Savienības Lauksaimniecības attīstības fonda projektu konkursa apakšprogrammā "Darbības īstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītu vietējās attīstības stratēģiju" vietas potenciāla attīstībai, ko koordinē vietējā rīcības grupa "Ziemeļkurzemes biznesa asociācija". Saņemts līdzfinansējums 90% apmērā un iegādātas divas viegli transformējamās un kvalitatīvas āra nojumes, kā arī

četras gāzes sildlampas. Biedrība no saviem līdzekļiem nodrošināja atlikušo finansējumu, kā arī gāzes balonu iegādi. Kopējās projekta izmaksas ir 2783 eiro.

"Gāzes lampas dod iespēju pasākumus kvalitatīvi nodrošināt arī vēsajā sezonā, tāpat nakts laikā vasarā un ne tik labvēlīgos laika apstākļos – lietū, kas Latvijas klimatiskajos apstākļos piejūrā ir bieža parādība un apgrūtina pasākumu norisi, plānošanu un arī paaugstina izmaksas, ja teltis, gāzes lampas ir regulāri jānomā, atzīst biedrības pārstāve Dace Vašuka. Šogad aprikojums izrādījās labs risinājums dziesminieku festivālā "VĀRTI", kad ugunsbīstamības apstākļos tradicionālos nakts dziesminieku ugunsgrūkus nevarēja iekurt, bet burvīgā noskaņa bija radīta tik un tā. Tāpat gāzes lampas lieti nederēja koncertā "Zirgu stalli", kur, atklājot rudens sezonu, 7. septembrī skanēja džezs.

Savukārt āra nojumes visaktīvāk tiek lietotas jaunatnes sporta pasākumos, kurus organizē Popes pagastā. "Šovasar tās vairāk noderēja, lai sportisti un organizatori varētu paslēpties no dedzinošā karstās saules, ne tik daudz no lietus," atklāj sporta pasākumu organizators Sandris Jankevičs, piebilstot, ka ir gandarīts, ka paplašinās aprikojumu klāsts brīvdabas pasākumu rīkošanai.

Jāpiebilst, ka, izvēloties āra nojumes, galvenie kritēriji bija to izturība, ilgliecība lietošanā, kā arī iespēja tās ātri salikt un izjaukt, savienot savā starpā. Iegādātajām nojumēm ir viegls, bet izturīgs, ar kvalitatīvām savienojuma vietām veidots alumīnija karkass, kas nodrošina ērtu to lietošanu, jo biedrības rīcībā nav atbilstoša tehniskā personāla, kas spētu regulāri uzstādīt smagas un sarežģītas konstrukcijas sarīkojumu laikā.

Biedrība "Popes muiža"

2018. gada augustā Ventspils novada Dzimtsarakstu nodaļā reģistrēti pieci jaundzimušie. Divi Tārgales pagastā, pa vienam Vārves, Zirū un Zlēku pagastā. Dzimtsarakstu nodaļā noslēgtas 15 laulības, Zlēku evaņģēliski luteriskajā draudzē divas, tikpat arī Popes evaņģēliski luteriskajā draudzē, bet Usmas evaņģēliski luteriskajā draudzē trīs.

Ventspils novada Dzimtsarakstu nodaļā augustā reģistrēti miršanas gadījumi:

Puzes pagastā	Austra Freimane (15.04.1928.–7.08.2018.)
Vārves pagastā	Imants Fišers (28.02.1937.–12.08.2018.)
Zirū pagastā	Gaidonis Horsts (25.12.1935.–15.08.2018.)
Ugāles pagastā	Aldis Liepājnieks (6.01.1964.–16.08.2018.) Elvīra Lidija Goldmane (10.08.1937.–25.08.2018.)
Ances pagastā	Viesturs Vāleris (14.06.1950.–20.08.2018.)
Piltene	Ervīns Cāzers (2.03.1961.–23.08.2018.)
Popes pagastā	Anna Milda Angere (29.09.1924.–24.08.2018.)
Usmas pagastā	Dace Caune (28.06.1964.–24.08.2018.)

VENTSPILS NOVADNIEKS

Adrese: Skolas iela 4
Tālrunis: 25427257, 29478085
Izdevējs: Ventspils novada dome
Redaktore: Marlena Zvaigzne
E-pasts:
marlena.zvaigzne@ventspilsnd.lv
vai novadnieks@ventspilsnd.lv
Tirāža: 5000 eks.
Tipogrāfija: "Kurzemes Vārds"

Bez maksas informatīvajā izdevumā "Ventspils Novadnieks" publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo Ventspils novada domes viedokli. Par faktu, personu un vietvārdu precizitāti atbild autors.

NOVADA IEDZĪVOTĀJU IEVĒRĪBAI!

Novada domes informatīvajā izdevumā "Ventspils Novadnieks" netiek publicēti privātpersonu un novada domei nesaistītu institūciju sludinājumi vai reklāma.

Domes informatīvais izdevums iznāk vienu reizi mēnesī. Materiālu pēdējais iesniegšanas termiņš "Ventspils Novadnieka" nākamajam numuram – **trešdien, 26. septembrī.**